

PLANPROGRAM FÖR
INGARÖ BRUNN
VÄRMDÖ KOMMUN

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Antagandehandling till Planprogram för Ingarö Brunn

PBL (2010:900) i dess lydelse från 2 jan 2015

Dnr: 2018KS/0745

Datum: 2019-10-21

KSPU 2019-11-19

Ansvarig handläggare: Julia Karlsson och Sten Hammar
Samhällsbyggnadskontoret

Samrådsredogörelse

Planprogram för Ingarö Brunn, Värmdö kommun

Samråd av Planprogram för Ingarö Brunn har skett från 2019-06-18 till 2019-09-30. Information om samråd skickades ut enligt sändlista. Under samrådet fanns möjlighet att lämna synpunkter skriftligen. Vidare hölls Öppet hus i kommunhuset 2019-08-21 där representanter från kommunen närvarade. Programförslaget och alla bilagda handlingarna fanns att ta del av på servicecenter på Skogsbovägen 9–11 och på kommunens hemsida.

Totalt har ca 70 yttranden kommit in under samrådet. Samtliga yttranden finns att tillgå i sin helhet på samhällsbyggnadskontoret.

Samrådsredogörelsen är uppdelad i fyra delar:

Del A. Sammanfattning av inkomna frågor av allmänt intresse samt avdelningens kommentarer

Del B. Ändringar mellan samråd och granskning

Del C. Inkomna yttranden samt avdelningens kommentarer

Yttranden har lämnats av

Namn	Nr i diariet	Datum
MYNDIGHETER OCH ORGANISATIONER		
Länsstyrelsen	23	2019-08-28
Luftfartsverket	10	2019-06-27
Skanova	11	2019-07-05
Vattenfall	14	2019-08-13
Svenska kraftnät	15	2019-08-14
Svenska Friluftsföreningen	17	2019-08-20
Storstockholms brandförsvär SSBF	20	2019-08-16
Kultur och Fritidsavdelningen	25	2019-08-28
Bygg- miljö och hälsoskyddsnämnden	27	2019-09-23
Vectura	28	2019-09-04
Brunns vägförening	43	2019-09-08
Dalhuggets Samfällighet	51	2019-09-09
Sjöfartsverket	58	2019-09-09
Naturskyddsföreningen	64	2019-09-10
Värmdö Hästvägsförening	67	2019-09-10
Trafikverket	68	2019-09-10
Försvarmakten	69	2019-09-10
Trafikförvaltningen, Region Stockholm	70	2019-09-10
Lantmäteriet	71	2019-09-10
SÄNDLISTOR OCH		

NAMNINSAMLINGAR		
Yttrande	62,74,80 Gruppen Ingaröbor	2019-09-18 m fl datum.
ÖVRIGA SAKÅGARE		
Yttrande	9	2019-06-26
Yttrande	12	2019-07-07
Yttrande	13	2019-07-23
Yttrande	16	2019-08-19
Yttrande	18	2019-08-22
Yttrande	19	2019-08-25
Yttrande	21	2019-08-26
Yttrande	22	2019-08-27
Yttrande	24	2019-08-28
Yttrande	26	2019-09-04
Yttrande	29	2019-09-05
Yttrande	30	2019-09-05
Yttrande	31	2019-09-06
Yttrande	32	2019-09-08
Yttrande	33	2019-09-08
Yttrande	34	2019-09-08
Yttrande	35	2019-09-08
Yttrande	36	2019-09-08
Yttrande	37	2019-09-08
Yttrande	38	2019-09-08
Yttrande	39	2019-09-08
Yttrande	41	2019-09-08
Yttrande	42	2019-09-08
Yttrande	44	2019-09-08
Yttrande	45	2019-09-08
Yttrande	46	2019-09-08
Yttrande	47	2019-09-08
Yttrande	48	2019-09-08
Yttrande	49	2019-09-08
Yttrande	50	2019-09-08
Yttrande	51	2019-09-08
Yttrande	52	2019-09-08
Yttrande	53	2019-09-08
Yttrande	54	2019-09-08
Yttrande	55	2019-09-09
Yttrande	56	2019-09-09
Yttrande	57	2019-09-09
Yttrande	59	2019-09-09
Yttrande	60	2019-09-09
Yttrande	61	2019-09-06
Yttrande	63	2019-09-09
Yttrande	65	2019-09-09
Yttrande	66	2019-09-09
Yttrande	72	2019-09-12
Yttrande	75	2019-09-25
Yttrande	76	2019-09-30

Yttrande	77	2019-10-01
Yttrande	78	2019-10-01
Yttrande	79	2019-10-01

Del A. Sammanfattning av inkomna frågor av allmänt intresse samt avdelningens kommentarer

Nedan redovisas frågor som tagits upp i flera yttranden samt sådana frågor som kan antas vara av stort allmänt intresse.

Nacka- Värmdökilen

De förslag på bostadsområde (B1) och utredningsområden (U5, U6, U7) som presenteras i planprogrammet kommer att göra intrång i en regional grönkil. I kommande detaljplanearbete ska hänsyn tas till den gröna kilen.

Regionens gröna kilar är stora, sammanhängande grönområden i anslutning till bebyggelsen som har flera sammanfallande värden. Kilarna är av betydelse för den biologiska mångfalden, arternas spridning och människors välbefinnande och tillhandhåller många olika ekosystemtjänster. Avgränsningen som är gjord i RUF5 är gjord utifrån ett regionalt perspektiv för att visa strukturer och samband. www.rufs.se/sakomraden/gronstruktur/grona-kilar/

I RUF5 2050 presenteras en avgränsning av grönkilen, det är denna avgränsning kommunen använt sig av i planprogrammet.

Det nya bostadsområdet B1 gör ett intrång med ca två ha i den gröna kilen. Den negativa påverkan som planen medför på grönstrukturen och dess ekosystemtjänster bedöms delvis kunna begränsas genom en hänsynsfull planering. Tillgängligheten till gröna kilen säkras med gröna stråk som löper genom det nya bostadsområdet. Kommunens ambition är även att bevara befintliga våtmarker och att bevara eller i närområdet kunna skapa för förskolor viktiga lekskogar. Den påverkan som ändå sker på den gröna kilen motiveras av samhällsnyttan med att bygga nya bostäder med blandade upplåtelseformer för olika typer av hushåll i ett centralt läge i Brunn.

Efter samrådsskedet har intrånget i grönkilen minskat något genom att område U5 har tagits bort och U6 har minskats något. Område U7, Dalhugget, har fått en ny avgränsning så att området nu omfattar befintlig, gällande detaljplan med kvarvarande byggrätter.

Sammanlagt medför U7 och U6 ett intrång på ca 13 ha i den gröna kilen. Kommunen strävar efter att undvika intrång i gröna kilar. I några fall bedöms dock intrånget kunna försvaras med andra samhällsnyttor såsom ett blandat bostadsbestånd i centrumnära läge med god kollektivtrafik. I Brunn har kommunen som mål att begränsa negativ påverkan genom hänsynsfull planering inom planområde och i andra hand genom att kompensera för negativa påverkan i resterande del av den gröna kilen.

Om planprogrammet genomförs kommer den gröna kilen vid Brunn att minska i bredd. Om område U7 byggs ut kommer grönkilen där vara smalare än 500 meter. Påverkan kan begränsas t ex genom en anpassad exploatering med gröna släpp och skydd av skyddsvärda träd.

Naturresevat

För att långsiktigt säkra ett naturområde och dess kvalitéer finns möjligheten att inrätta ett naturresevat. Inrättandet av ett nytt naturresevat söder om Brunn bidrar framför allt till att säkra tillgång till nära natur för barn och närboende. Kommunen för också en dialog med markägarna om ett anpassat skogsbruk.

I kommunens naturreservatplan från 2013 framgår att delar av det område som ingår i den gröna kilen på norra Ingarö avses ingå i ett naturreservat. En exakt avgränsning av reservaten sker under arbetet med att bilda reservatet. All planläggning av reservatet kommer att innebära avvägningar mellan bevarade och utvecklingsfrågor.

Fortsatt arbete

Planläggning för nya bostäder på fastigheten Brunn 1:286 vid Ringvägen innebär att naturområdet ner mot Vidsjön minskar i bredd och omfattning, dock inte så att bredden av grönkilen blir smalare än 500 meter.

För att fortsatt kunna nå ut i naturen från den befintliga bebyggelsen vid Brunn och Ringvägen kommer det kommande planarbetet att beakta hur och var dessa stråk ut mot Vidsjön ska säkras. I kommande detaljplanearbete kommer det också att göras naturvärdesinventering enligt SIS-standard som visar på de naturvärden som finns i området. Vid behov kommer fördjupade artinventeringar även att tas fram.

Trafik

Kapacitet och belastning

I planprogrammet föreslås nya bostadsområden som kommer att generera ökad trafik. Trafikverket har ansvar för att hantera trafikökningar på det statliga vägnätet när regionen växer. Programhandlingen visar också möjliga framtida lokaliseringar av infartsparkeringar och åtgärder i det statliga vägnätet. Programmet refererar de åtgärder som föreslås i Trafikverkets tidigare åtgärdsvalstudie. Programmet föreslår också nya rekommendationer inför kommande detaljplanarbeten.

I samband med planarbetet för Brunn Centrum gjordes en trafikanalys (WSP 2010). Denna trafikanalys bygger på ett högre antagande av befolkningsutveckling än vad kommunens senaste befolkningsprognos (2019-2028) gör. Rapporten gör ett antagande om att befolkningen på Ingarö år 2030 är 14 800 invånare. I kommunens senaste befolkningsprognos antas befolkningen på Ingarö vara drygt 9 000 personer år 2030.

Utifrån de förutsättningar som framförs i rapporten (14 800 invånare 2030) bedöms att cirkulationsplatsen Mörtviksvägen/väg 646 kommer vara nära kapacitetsgränsen år 2030. I rapporten bedöms att framkomligheten är stabil vid anslutningen från Mörtviksvägen och vid den östliga anslutningen från Eknäsvägen. Den täta trafiken på Eknäsvägen kommer däremot att leda till svårigheter att komma ut på Eknäsvägen vissa tider på dygnet.

I rapporten framförs att det på delar av Eknäsvägen kan bli framkomlighetsproblem med hastighetsnedsättning som följd. Detta gäller framförallt väster om Brunn. Men även på övriga delar av Eknäsvägen blir det så tät trafik att det tidvis kommer att gå långsammare än föreslagen hastighetsgräns.

Den låga framkomligheten på sträcka och i korsningar kan ha en dämpande effekt och öka efterfrågan på kollektivtrafik. Problemet är att även bussarna får framkomlighetsproblem.

Rapporten beskriver olika Mobility management åtgärder som kan öka framkomligheten i trafiksystemet. Rapporten beskriver också två alternativ som på sikt kan skapa en bättre framkomlighet. Det första alternativet är en ny parallell väg till Eknäsvägen, något som bedöms svårt att lösa på grund av befintlig bebyggelse och svår topografi. Det andra alternativet är en förbättring av befintlig väg där man på sikt stänger av direktutfarter och mindre anslutningar för

att inte stoppa upp trafikflödet. Istället arbetas med lokala gatunät som knyter samman områden. Vid en eventuell olycka skulle dessa lokalgator även kunna fungera som omledningsväg. Med ett lokalt huvudvägnät behöver all kortväga trafik inte ledas ut på Eknäsvägen. Det leder till färre korsningsrörelser och jämnare hastighet.

Kommunen har tidigare tagit fram ett planprogram i samband med ett ÅVS (åtgärdsvalstudie) över Ingarökryssat, området vid Värmdö marknad för att kunna möta framtida kapacitetsbehov. Se diarienummer 15KS/119.

Arbete pågår med en kommunövergripande trafikmodell. Modellen som beskriver nuläge och år 2040 kommer att kunna användas i kommande planarbete.

Infartsparkeringar

I planprogrammet visas förslag på nya infartsparkeringar. De infartsparkeringar som finns i Brunn Centrum och i Pilhamn kommer att stängas när områdena bebyggs med bostäder respektive äldreboende. Kommunen har relativt nyligen byggt en infartsparkering vid Näsuddsvägen som rymmer 80 bilar. Planprogrammet föreslår också några nya infartsparkeringar.

I programhandlingen beskrivs att de infartsparkeringar som finns på Ingarö har förhållandevis låg beläggning. Under samrådet har framkommit att de infartsparkeringar som finns vid Värmdö marknad är välanvända och attraktiva även för Ingaröbor.

Under samrådet har det väckts förslag om att anlägga en infartsparkering vid Ingarö Kyrka. En sådan parkering skulle kunna samnyttjas av besökare till kyrkan och av besökare till det kommande äldreboendet i Pilhamn.

GC-Väg

En ny GCM-väg kan i vissa fall innebära att vägområdet behöver breddas in på privata fastigheter. Lokala GCM-vägar kan behövas utöver de GCM-stråk som pekas ut i Gång- och cykelplanen, gång- och cykelplanen kommer att revideras och i denna plan kommer framtida behov och sträckningar för GC-väg utredas vidare. Behovet av eventuell belysning får utredas vidare.

Det bör utredas i varje kommande GCM-projekt om det även är möjligt att anlägga ridvägar på sträckan.

Gångstråket mellan Enkärret och Brunn har stor betydelse som skolväg. Kostnad och huvudman för gång- och cykelstråket behöver utredas vidare. Vägen är enkel och väl anpassad till natur och terräng. Den behöver förbättras och utformas som en smal grusad väg med belysning och med samma standard som ett motionsspår, detta för att inte skapa en barriär i grönkilen genom att asfaltera och hårdgöra likt vid en kommunal gång- och cykelväg. Frågan om finansiering och ansvar för anläggning och drift behöver utredas vidare.

Kollektivtrafik

Kommunen för diskussion med trafikförvaltningen/ Region Stockholm om hållplatslägen och turtäthet. Region Stockholm genomför och planerar investeringar och andra åtgärder som bygger ut kollektivtrafiken. Det är Region Stockholms uppgift att se till att kollektivtrafiken följer med när regionen växer.

Buller och olyckor

I kommande detaljplaner kommer buller att utredas. Buller under byggtiden påverkar allt stadsbyggande. Det hanteras som ett normalt tillsynsärende enligt miljöbalken.

Buller under byggtiden påverkar allt stadsbyggande. Det hanteras som ett normalt tillsynsärende

enligt miljöbalken.

Kommunen strävar efter att planlägga det lokala vägnätet så att omledning av trafik vid olycka blir möjlig. Kommunen har en pågående dialog med Trafikverket om trafikbelastning, buller och underhåll. Det slutliga ansvaret för de större vägarna på Ingarö ligger på Trafikverket.

Ansvaret för säkerhet och framkomlighet ligger på respektive vägghållare.

Centrumområde

I kommunens översiktsplan (ÖP) är Brunn utpekad som ett av fem centrumområden. ÖP beskriver att Brunn ska utvecklas till ett sammanhållet och levande centrum med en blandning av service, handel och bostäder, skol- och idrottsverksamhet. Brunn ska vara tryggt, tillgängligt och trafiksäkert för alla. Det står även beskrivet att Brunn ska förtätas med flerbostadshus för personer i olika åldrar och med olika behov samt med lokaler för arbete och service. Den föreslagna nya bebyggelsen i planprogrammet kommer att bidra till detta.

I Översiktsplanen finns ingen preciserad geografisk utbredning för centrumområden. Trafikfrågor, grundvattenskydd och kuperad terräng gör att Brunn centrum är svårt att förtäta i dess mest centrala delar. Centrumområdet kommer därför att behöva byggas ut i en något utglesad struktur.

I nuläget är huvuddelen av bostäderna på Ingarö villor och fritidshus. Detta innebär att det finns begränsade möjligheter att bosätta sig eller bo kvar i området om hushållets livsförutsättningar förändras. Enligt kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning ska Kommunen eftersträva ett blandat bostadsbestånd och en variation i storleken på nya bostäder, varierade upplåtelseformer och bostadstyper. Planprogrammet föreslår en utveckling av flerbostadshus i centrala delen av Brunn för att skapa ett sådant blandat bostadsbestånd.

I RUFSS 2050 presenteras Brunn som ett sekundärt bebyggelseområde. I RUFSSen beskrivs dessa områden ha potential att utvecklas och kompletteras. Kommunen gör dock en annan bedömning vilket även framfördes i kommunens utställningsyttrande till RUFSS 2050. Värmdö kommun anser att Brunn och Hemmesta bör prioriteras lika och båda bör bedömas som primära bebyggelseområden medan Gustavsberg utgör ett Strategiskt stadsutvecklingsläge. Brunn har mycket goda förutsättningar för att utvecklas vidare med service och nya bostäder. Möjligheterna att kollektivtrafikförsörja ny bebyggelse i området är mycket goda, infrastruktur och service är väl utbyggt och trafikinfrastrukturen medger en fortsatt utveckling.

I samband med att Stockholmsregionen växer ökar även behovet av att bygga bostäder krävet på även i regionens yttre delar såsom Värmdö. I RUFSS 2050 presenteras det regionala behovet av bostäder på Värmdö. RUFSSen beskriver ett årligt tillskott av 500 bostäder fram till 2050.

Planprogrammet presenterar ett förslag på totalt ca 550 tillkommande bostäder. Antal bostäder och omfattning av exploateringen kommer utredas vidare i fortsatta detaljplanearbeten. Faktorer under de kommande detaljplaneprocesserna kan komma att påverka det antal bostäder som planen kommer att medge.

Gestaltning och karaktär

I kommande detaljplaneprocesser kommer bebyggelsens gestaltning och karaktär att utredas vidare för att ta hänsyn till befintlig bebyggelse, områdets karaktär och påverkan på landskapsbilden. Flertalet yttranden framför vikten av att bibehålla skärgårdskaraktären.

Antalet våningar kommer troligen att kunna begränsas till de hushöjder som medges i detaljplanen

för centrala Brunn, d.v.s. maximalt ca fyra våningar. Vid detaljplaneläggning av områden i kommunens centrumområden ska alltid ett gestaltungsprogram tas fram för att säkra en god boendemiljö och en god arkitektonisk kvalitet.

Befolkningsutveckling

Ingarö har de senaste åren ökat sin befolkning främst genom en ökad permanentning av fritidshus. Denna utveckling berör områden med ett par tusen fritidshus i prioriterade förändringsområden. Utflyttningen till dessa områden kommer att förstärkas av att kommunen bygger ut vatten och avlopp.

Utöver denna befolkningsökning tillkommer byggande av nya bostäder i programmets exploateringsområden. Beroende på efterfrågan och konjunkturen kommer dessa nya bostäder troligen att byggas ut succesivt under lång tid.

Utredningsområden

U1 Kalle Flygare Förskola

Område vid förskola innehåller idag gångväg och bollplan. Förskolan behöver en större byggrätt för att kunna ta emot fler barn. Boende i området påpekar att trafiksäkerheten kring den nuvarande förskolan har brister, att området ingår i en samfällighet och att samfälligheten planerar att anlägga boulebanor och bollplan på marken.

Ställningstagande: Området behöver utredas vidare i samråd med samfälligheten beträffande trafik, dagvatten och samfällighetens friytor. Området redovisas fortsatt i programmet som ett utredningsområde för utvidgning av förskola.

U2 Gamla Brunnsvägen

Området är kuperat och bergigt och innehåller äldre hällmarkstallskog. Området bedöms inte påtagligt påverka den gröna kilen. Området är rimligt att bebygga eftersom det ligger centralt och nära väg, VA-ledningar och större rekreativ område. Partier med skyddsvärda tallar bör dock sparas. *Ställningstagande:* Området redovisas i programmet som område för Bostäder.

U3 Norr om vattenverket

Området bedöms inte påtagligt störas av idrottsaktiviteter. Området är rimligt att bebygga eftersom det ligger centralt och nära väg och VA-ledningar. Frågan om att bygga föreningslokal/ scoutstuga får utredas vidare av Kultur och Fritid. Frågan om att förstärka Näsuddsvägen för ökad trafik eller med GCM-väg får utredas under kommande planarbete.

Ställningstagande: Området redovisas fortsatt i programmet som ett utredningsområde för bostäder eller föreningsverksamhet.

U4 Söder om vattenverket

Området bedöms inte påtagligt störas av idrottsaktiviteter. Området är rimligt att bebygga eftersom det ligger centralt och nära väg och VA-ledningar. Frågan om att förstärka Näsuddsvägen för ökad trafik eller med GCM-väg får utredas under kommande planarbete.

Ställningstagande: Området redovisas fortsatt i programmet som ett utredningsområde för bostäder, vårdboende eller förskola.

U5 Brunn Dalhugget

Området ligger inom Nacka-Värmdökilen och används bl.a. som lekskog för förskolor. Det är kuperat och består av våtmarker och äldre hällmarkstallskog.

Ställningstagande: Området stryks som utredningsområde ur programmet.

U6 Brunn Dalberget söder om Vargbacken

Området ligger inom Nacka-Värmdökilen och innehåller ett nytt elljusspår som särskilt används av skola och föreningsliv. Området innehåller våtmarker och delvis äldre skog.

Ställningstagande: Området kvarstår som ett utredningsområde för framtida bostäder eftersom det ligger centralt och nära väg och VA. Områdets gränser justeras så att delar av elljusspåret kan behållas, andra delar av spåret behöver då dras om och förlängas.

U7 Dalhuggevägen södra

Området är planlagt och ligger inom Nacka-Värmdökilen. Det är låglänt och innehåller sank f.d. odlingsmark och en mindre dikad bäck.

Ställningstagande: Avgränsningen i programmet justeras och ändras så att gränserna i huvudsak följer kvartersgränserna i gällande detaljplan. Detta innebär en fortsatt påverkan på den gröna kilen. Hällmarkerna öster om U7 kan sparas när område U5 tas bort ur programmet. Område U7 med ny avgränsning redovisas i programmet som ett föreslaget område för bostäder. Vid kommande planläggning behöver dagvattenproblemen åtgärdas genom Dalhuggevägen.

Bostadsområden

Brunn 1:286

Synpunkter under samrådet:

Den föreslagna exploateringen ligger delvis inom och delvis utanför den gröna kilen:

Programhandlingen kompletteras med en karta som visar på hur den gröna kilen påverkas av föreslagna exploateringar. Den påverkan som ändå sker motiveras av nyttan med att bygga nya bostäder med blandade upplåtelseformer för olika typer av hushåll i ett centralt läge i Brunn. Kommunen kommer i den fortsatta planeringen beakta hur intrånget i den gröna kilen kan minimeras och hur påverkan kan kompenseras i det svaga sambandet vid område B1.

Tidigare besked om att området inte ska bebyggas: Av naturreservatsplanen framgår att delar av Brunn 1:286 och Brunn 1:1 ska bli naturreservat. Det framgår även att reservatets avgränsning inte är definierad. En ansökan om planläggning är heller inte alltid möjlig att förutse för tjänstemän och politiker. Varje ansökan om planläggning måste dock handläggas och prövas. I detta fall har ansökan tolkats som att den i huvudsak överensstämmer med översiktsplanen och naturreservatsplanen då stora delar av Brunn 1:286 ligger utanför den gröna kilen.

Närhet till naturen försämras: Området kommer att planläggas med tydliga stråk ut till den omgivande naturen.

Förslaget att bygga strider mot kommunens egen konsekvensanalys: All planering innebär hantering av motstående intressen. Förutom grönområden och rekreationsintressen ska även översiktsplanens riktlinjer följas om att bygga bostäder centralt i Brunn. Även fastighetsägarens intresse av att exploatera sin mark behöver vägas in. Vidare förklaring av kommunens konsekvensbedömning finns under rubriken *Programprocessen*.

Dagvatten: Dagvattenfrågorna kommer att utredas vidare i planarbetet med inriktning på ett lokalt omhändertagande och att undvika förorening av våtmarker och undvika översvämningar och föroreningar nedströms.

Respektavstånd mot villor vid Ringvägen: Under planarbetet hanteras behovet av respektavstånd mellan ny och befintlig bebyggelse vid Ringvägen. Skuggning, insyn, friyor kring byggnader och kontakt ut till grönområden kommer då att utredas vidare.

Fladdermöss och skyddade fågelarter: Fördjupad naturvärdesinventering och artinventering kommer vid behov tas fram under planarbetet.

Antalet våningar kommer troligen att kunna begränsas till de hushöjder som medges i detaljplanen för centrala Brunn, d.v.s. maximalt ca fyra våningar.

Avtal med vägföreningen: Under planarbetet behöver kommunen teckna avtal med vägföreningen i flera frågor som: Stigar och gångstråk, nya ledningar, nya vägar, lektyor för förskola mm.

Ställningstagande:

Detaljplaneringen av område B1 bedöms kunna fortsätta efter att programmet färdigställts. De flesta av de frågor som har kommit fram under programsamrådet kommer då att kunna hanteras och utredas vidare. Det finns fortsatta möjligheter att under kommande planarbete lämna synpunkter vid samråd och granskning av detaljplanen. Området redovisas fortsatt som ett planerat bostadsområde i planprogrammet och bedöms kunna bebyggas i huvudsak enligt det av kommunen lämnade planbeskedet. Skyddet av den återstående skogen mellan Brunn och Vidsjön kan hanteras genom bildande av naturreservat.

B3 Ingarö golf, Fågelvik 1:207, Villor vid Fågelvikshöjden

Området innehåller stigar och grillplatser som används av boende i området.

Ställningstagande: Programtexten kompletteras med rekommendationer för fortsatt planarbete: Det bostadsnära rekreationsområdet med markerad stig och grillplats inventeras och sparas så långt möjligt med en lämplig buffertzona. Den slutliga avgränsningen av kvartersmark och grönytor avgörs i kommande planarbete.

Programprocessen

Kommunen har valt att göra ett Planprogram för Brunn och norra Ingarö för att samordna olika förfrågningar om bebyggelse och för att få ett helhetsperspektiv på ett flertal olika planeringsfrågor. Det är frivilligt för en kommun att ta fram ett planprogram men det kan utgöra ett viktigt dokument för att lyfta flera olika frågor som inte har utrymme i en detaljplaneprocess. Planprogrammet är ett vägledande dokument, detta innebär att det inte är juridiskt bindande.

Enligt plan- och bygglagen ska kommunen samråda med berörda myndigheter, organisationer och sakägare. Samrådstiden ska vara minst tre veckor. Programsamrådet pågick från 18 juni fram till sista september 2019. Detta bedömer kommunen vara tillräcklig tid för att kunna inkomma med synpunkter. Kommunen hade även ett öppet-husmöte i slutet av sommaren i Kommunhuset i Skogsbo där sex tjänstemän och en politiker medverkade och kunde svara på frågor som berörde programhandlingen. I kommande detaljplanarbeten kommer det fortsatt finnas möjlighet att inkomma med synpunkter och föra dialog med tjänstemän och politiker.

Synpunkter har kommit in om att kommunen tidigare beslutat att området inte ska bebyggas och att tjänstemän har lovat att områden inte ska bebyggas.

Tidigare beslut om att inte bygga i ett område kan omprövas av olika skäl, kommunikationer kan ha förbättrats, behovet av nya bostäder kan ha ökat.

Ingen kommunal tjänsteman har mandat att besluta om ändrad markanvändning, utan det sker genom politiska beslut. Ingen tjänsteman får heller göra utsagor som "den marken kommer aldrig bebyggas" och det har inte heller skett. Däremot har tjänstemännen till uppgift att svara på vilka byggplaner som är kända eller om det inte finns sådana byggplaner. När kommunen svarar på denna typ av frågor är det viktigt att vara både försiktig och tydlig. Trots det kan det ibland hända att svaren från kommunen feltolkas.

Detaljplaneprocessen

I kommande planläggning kommer dialog och samråd med boende och myndigheter att fortsätta. Kommande detaljplanering kommer att klarlägga hur många bostäder som blir möjliga att bygga i varje planområde. Planprogrammet ger en vägledning om antalet bostäder i varje område men det är i detaljplaneprocessen det faktiska antalet avgörs. De synpunkter som har inkommit i programskedet kommer att föras vidare till den projektgrupp som kommer att arbeta med kommande detaljplaner.

Konsekvenstabellen

I programhandlingarna ingår en bilaga med en konsekvensbedömning av programmet. Konsekvensbedömningen är en preliminär bedömning av påverkan och konsekvenser utifrån ett Worst-case scenario. Worst-case innebär att tabellen presenterar vad programmets konsekvenser kan bli i ett värsta fall om man inte tar hänsyn till de aspekter som framförs riskerar konsekvenserna att bli stora.

Syftet med tabellen är att visa på vilka frågor och aspekter som är viktiga att arbeta vidare med i det fortsatta planarbetet. Planarbetet behöver därför fortsatt bedrivas med inriktningen att begränsa och mildra planens påverkan på exempelvis miljön. Konsekvenstabellen fungerar som en översiktlig konsekvensbedömning av de aspekter som ligger till grund för planprogrammet. Konsekvenstabellen har efter samråd kompletterats med ytterligare aspekter som legat till grund för förvaltningens avvägningar av intressen så som närhet till kollektivtrafik, överensstämmelse med kommunens Översiktsplan och Riktlinjer för bostadsförsörjning.

Vissa områden presenteras som röda i konsekvenstabellen. Detta innebär inte att konsekvenserna i behöver bli stora. I konsekvenstabellen framförs förslag på åtgärder för att minska de negativa konsekvenserna. Fortsatt planarbete kommer att bedrivas med inriktning att ta största möjliga hänsyn till miljön i känsliga områden.

Del B. Ändringar sedan samråd

Efter samrådet har följande justerats i programhandlingen:

- Utredningsområdet U5 söder om Dalhugget har tagits bort och U7 har anpassats till områdesgräns för gällande detaljplan från 1963 med ej utbyggda byggrätter.
- Utredningsområde (U6) söder om Vargbacken har minskats.
- Programhandlingen har kompletterats med en karta som redovisar grönkil, vattenskyddsområde samt nya bostads- och utredningsområden i en samlad kartbild.
- Nytt förslag på infartsparkering vid Ingarö Kyrka.
- Tydliggörande om vilka dialogparter som medverkat under framtagandet av planprogrammet.
- Befolkningssiffrorna har kompletterats med siffror för 2018.
- Texten om ekosystemtjänster och naturmiljö har justerats.
- Befintliga infartsparkeringar har lagts in på infrastrukturkarta under

planeringsförutsättningar.

- Förslag på restaurering av Helveteskärret har lagts till under Grönstruktur.
- Konsekvensbeskrivningen beskriver hur stort intrång som görs i den regionala grönkilen.
- Bilagan Konsekvensbedömningen har kompletterats med ytterligare aspekter som legat till grund för programmet så som närhet till kollektivtrafik, överensstämmelse med Översiktsplan och Riktlinjer för bostadsförsörjning.
- Ny bilaga: Hästvågar på Ingarö

Del C. Inkomna yttranden samt avdelningens kommentarer

I nedanstående tabell redovisas en sammanfattning av inkomna yttranden. Alla yttranden finns att ta del av i sin helhet på samhällsbyggnadskontoret.

Nr i diariet	Yttrande	Kommentar
MYNDIGHETER OCH ORGANISATIONER		
23. Länsstyrelsen		
a)	<i>Sammanfattande bedömning:</i> Det är positivt att kommunen tar fram ett program för Ingarö Brunn. Planeringsförutsättningarna utgör en bra grund för fortsatt planarbete. Fördjupat underlag behövs till kommande planering avseende påverkan på den gröna kilen, övriga naturvärden samt fornlämningar.	Fördjupat underlag tas fram i den kommande detaljplaneringen avseende påverkan på den gröna kilen, övriga naturvärden samt fornlämningar.
b)	<i>Mellankommunalt intresse.</i> Programförslaget innebär att mark inom en regional grönkil tas i anspråk.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
c)	Kommunen bör beakta hur intrånget kan minimeras och hur påverkan kan kompenseras i det svaga sambandet vid område U5-U7 samt södra delen av område B1. Det föreslagna ”gång- och cykelstråket” mellan Brunn och Enkärret innebär en ny avskärande struktur i gröna sambandet.	Besvaras i avsnitt Utredningsområden och i avsnitt Bostadsområden. Gång- och cykelstråket är redan etablerat som en kort och attraktiv skolväg/genväg mellan Brunn och Enkärret. Vägen är enkel och väl anpassad till natur och terräng. Den behöver förbättras och utformas som en smal grusad väg med belysning och med samma standard som ett motionsspår. Frågan om finansiering och ansvar för anläggning och drift behöver utredas vidare.
d)	<i>Kulturmiljö.</i> På programkartan redovisas ett arbetsplatsområde som ur fornlämningssynpunkt är olämpligt. Det krävs en arkeologisk utredning inför fortsatt planarbete.	Fornlämningar hanteras i kommande planarbete i samråd med länsstyrelsen. Det arbetsplatsområde som föreslås är redan idag befintligt till större delar.
e)	Vilka förvaltningar och sakområden som har samrått med i programarbetet? Dialog med medborgare och barn bör beskrivas.	Beskrivningen av samrådet och vilka förvaltningar och medborgargrupper

		som har deltagit i programarbetet förtydligas i programtexten.
f)	Redovisa kommunens riktlinjer för friytor till skolgårdar. Ta fram en barnkonsekvensanalys.	Kommunen saknar idag riktlinjer för friytor och utemiljöer. Konsekvenser för barn kommer att hanteras i kommande detaljplaner.
10. Luftfartsverket, LfV		
a)	Inget att erinra	Noteras
11. Skanova		
a)	Skanova önskar så långt möjligt behålla befintliga teleledningar i nuvarande läge.	Teleledningar hanteras i kommande detaljplaner.
14. Vattenfall		
a)	Vattenfall har luftledning och markkabel i programområdet från lågspänning till högspänning. Vattenfall önskar fortsatt dialog i planarbetet.	Elledningar hanteras i kommande detaljplaner.
15. Svenska Kraftnät		
a)	Inget att erinra. Önskar inte medverka i det fortsatta remissförfarandet.	Noteras
20. Storstockholms brandförsvaret SSBF		
a)	SSBF har översiktligt identifierat följande olycksrisker: Transport av farligt gods (väg) och Riskfylld verksamhet vid drivmedelstation.	Transport av farligt gods (väg) och verksamhet vid drivmedelstation hanteras i kommande detaljplaner.
b)	Framkomlighet till byggnader behöver beaktas för räddningsfordon och stegar fortsatt planarbetet.	Räddningsfrågor hanteras i kommande detaljplaner och byggprojekt.
c)	Tillgång till brandvatten och brandposter behöver beaktas i det fortsatta planarbetet.	Tillgång till brandvatten och brandposter hanteras i kommande planer.
17. Svenska Friluftsföreningen		
a)	Det är med tillfredsställelse som vi noterar att Kulla-Karby avförts från planprogrammet.	Kommunstyrelsens planutskott har i september 2019 beslutat att avbryta planarbetet för Kulla-Karby.
b)	SSF ser gärna att Återvallsbäcken rustas. Vattenägarna bör tillfrågas i denna fråga.	Kommunen kommer att samråda med berörda fastighetsägare och vattenägare om Återvallsbäcken restaureras.
25. Kultur och Fritidsavdelningen, Värmdö kommun		
	Sammanfattning: En utveckling enligt programförslaget försämrar rekreativvärden i området. Skogen söder om Brunn är ett viktigt rekreativområde. Ett utflyktsmål för Ingaröborna och de som bor i Gustavsberg.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
B1	Brunn 1:286 mellan Brunn och Vitsjön. -Området ingår i ett större rekreativområde kring Vitsjön och ligger till vissa delar inom den gröna kilen. Den gröna kilen bör lämnas orörd och bostäder kring Ringvägen och de förskolor som ligger i området bör även fortsättningsvis få god tillgång till bostadsnära rekreativmiljöer. Den planerade bebyggelsen bör minimeras och koncentreras till vissa delar där de inte påverkar höga naturvärden.	Besvaras i avsnitt Bostadsområden, B1 och i avsnitt Nacka-Värmdökilen.

B2	Ingarö golf. Bostäder vid Golfklubben. -Inga synpunkter.	Noteras
B3	Ingarö golf. Villor vid Fågelvikshöjden. -Området är en del av Fågelvikshöjdens bostadsnära rekreationsområde med markerad stig och grillplats i direkt anslutning till planerat bostadsbyggande. Denna del av området bör inte planläggas för bostäder. En buffertzon med skog bör sparas här.	Besvaras i avsnittet Bostadsområden, B3.
U2	Utredningsområde vid gamla Brunnsvägen. -Ingår i ett större rekreationsområde. Delen inom den gröna kilen bör lämnas orörd. Bebyggelsen bör minimeras och koncentreras till delen med lägst naturvärden.	Besvaras i avsnittet Utredningsområden, U2.
U3	Utredningsområde norr om Vattenverket. -KoF ser med fördel att området används för en föreningslokal/scoutstuga. Nya bostäder intill spontanidrottsytan kan innebära störningar för boende. Även idrottsområdet kan uppfattas som störande pga. hög ljudnivå. Den pågående konflikten kring ljudnivåer vid Boo-vallen i Nacka kommun bör beaktas.	Besvaras i avsnittet Utredningsområden, U3.
U4	Utredningsområde söder om vattenverket. -Inga synpunkter.	Noteras
U5	Utredningsområde Dalhugget. -Området bör utgå ur programmet. Ligger inom den gröna kilen i ett utpekat grönt samband. Ett betydelsefullt bostadsnära rekreationsområde.	Besvaras i avsnittet Utredningsområden, U5.
U6	Utredningsområde Dalberget (med elljusspåret). -KoF förslår att området utgår och klassas som naturmark. Ligger till stora delar inom gröna kilen. Spåret från 2014 bör bevaras i sin helhet. Spåret som ligger i direkt anslutning till Ingarö IP och Ingarö sporthall används flitigt av föreningslivet och av skolan.	Besvaras i avsnittet Utredningsområden, U6.
U7	Utredningsområde söder om Dalhuggevägen, intill Mörtviksvägen. -Ligger inom den gröna kilen. Exploateringen i området bör minimeras och koncentreras till delar med lägst naturvärden.	Besvaras i avsnittet Utredningsområden, U7.
	Grönstruktur -Den gröna kilen bör bevaras i sin helhet med större sammanhängande naturområden för rekreation och utflykter. Naturreservatet bör innefatta ett större skogsområde där den gröna kilen är som svagast.	Besvaras avsnittet om Nacka-Värmdökilen. Avgränsningen av ett möjligt naturreservat kommer utredas i samband med utredning om bildande av naturreservat.
	Gångstråket Brunn-Enkärret (N3) Bör anläggas som ett motionsspår ca 2 m brett med stenmjöl som topplager (ingen asfalt).	Gångstråket har stor betydelse som skolväg Brunn-Enkärret. Kostnad och huvudman för gång- och cykelstråket behöver utredas vidare.

43. Brunnns Vägförening och Brunn fastighetsägarförening (BFF)		
a)	Föreningarna är positiva till en utbyggnad av Brunn med ökat utbud av bostäder i varierande storlekar och upplåtelseformer. Stärker underlaget för service och kommunikationer. Utbyggnad av skola och förskolor måste ske samtidigt som bostäder byggs ut. Fler bostäder för äldre bör planeras o byggas (typ Vargbacken och parhusen på Ringvägen). Med ökad befolkning bör Ingaröborna kunna få tillbaka sitt Bibliotek och en ny återvinning vid Vallbo/Återvall.	Synpunkterna överensstämmer med programförslaget.
b)	Åtgärder trafik: Föreningarna förutsätter att Trafikverket förbereder och bygger ut vägar, hållplatser, utfarter och rondeller INNAN byggnationer görs. Kapacitetsproblem på Ingarövägen med ökande trafik åtgärdas, kanske med 2+1 körfält lika Grisslinge. Utfarter vid Ingarövägen /Bagerivägen och Fladenvägen är redan besvärliga. Vid ökande trafik blir de ännu farligare och bör åtgärdas t ex med rondell.	Kommunen för en dialog med trafikverket när det gäller nya planer på bostäder och förväntad befolkningsökning. Det är trafikverket som ansvarar för det statligavägnätet.
c)	Positivt med upphöjda övergångsställen vid hpl Gröndalsvägen och Gamla Brunnsvägen. Beakta höger- och vänster-svängar samt skymd sikt västerut på Ingarövägen vid utfart Pastor Ödmans väg vid Pilhamn.	Synpunkterna skickas vidare till Trafikverket för kännedom.
d)	Det är viktigt att kollektivtrafiken utökas på hela Ingarö inte bara från Brunn.	Synpunkterna stickas vidare till Trafikförvaltningen i Region Stockholm för kännedom.
e)	Nya bostäder inom Brunn 1:286: -Fler smålägenheter för ungdomar. -Generationsboende eller uthyrningsdelar. -Marklägenheter med uteplatser. -Upplåtelseformer bör varieras -Antal våningar i flerbostadshus max 3 våningar. -Flerbostadshusen bör inte läggas för nära befintlig bebyggelse vid Ringvägen. -Samråd med berörda närboende bör hållas. -Nya ledningar måste dras i samråd med BFF. -Grönridå mot Ringvägen säkerställs i detaljplan. -Befintliga promenadstråk i området säkerställs. -Avtal bör träffas med BFF om stigar i Brunn 2:1. -BFF motsätter sig väg mot Skvaldalsvägen. -En förlängning av ny väg till Bergviksvägen möjliggör utfart i väster nära Ingaröbron.	Besvaras i avsnitt om Bostadsområden, B1.
51. Dalhuggets samfällighet		
a)	RUFS 2050 stöder inte byggande i den gröna kilen. Kommunen har tidigare avslagit byggande i den gröna kilen. Vi kräver att byggande i U5, U6 och U7 stoppas. De gröna svaga sambanden är smala eller sårbara partier av den gröna kilen. En kil bör ha en bredd av minst 500 meter.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen.

b)	Kommunens naturreservatsplan är antagen 4 juni 2013 i samhällsplaneringsnämnden.	Besvaras i avsnitt om Nacka-Värmdökilen.
58. Sjöfartsverket		
a)	<p>Sjöfartsverket gör bedömningen att förslaget i enlighet med samrådsunderlaget inte kommer att påverka sjöfarten negativt och har därför inget att erinra, men har nedanstående kommentarer:</p> <p>Viktigt att nya bostäder nära farleder utförs så att boenden inte kommer att störas av fartygstrafik.</p> <p>Detsamma gäller för småbåtshamnar och småbåtsbryggor i kommande planarbete.</p> <p>Belysning inom planområdet ska inte verka bländande för sjötrafiken.</p>	Ska beaktas i de detaljplaner som berör sjöfarten.
64. Naturskyddsföreningen		
a)	Ett antal punkter i planprogrammet bryter mot kommunens egna mål om miljö och hållbarhet.	Kommunens planering styrs av ett antal övergripande mål och dokument. Ett av målen är just att planera för ny bebyggelse i centrumnära lägen. Planeringsprocessen består av att göra avvägningar utifrån fler olika aspekter. Detta kan i vissa fall innebära att ett mål prioriteras över ett annat.
b)	<p>Det finns stora brister i planeringen av område B1 (Brunn 1:286), U5 Brunn Dalhugget och U7 Dalhuggevägen södra.</p> <p>Exploatering av område B1, U5 och U7 stänger troligen av den smalaste delen av den gröna kilen. Inom den gröna kilens smala delar ska extra försiktighet gälla, inte ny exploatering.</p> <p>Område U5 och U7 ligger på mark som ingår i kommunens naturreservatsplan från 2013.</p> <p>Programmets konsekvensbedömning redovisar risk för stora negativa konsekvenser för den gröna kilen.</p>	<p>Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen.</p> <p>Besvaras under avsnitten om Bostadsområden och Utredningsområden samt programprocessen.</p> <p>I kommande detaljplaner kommer fortsatt utredning ske för att säkerställa lämpligheten enligt Plan- och bygglagen.</p>
67. Värmdö Hästvägsförening		
a)	På Ingarö finns många hästar och hästnäringen är en växande näring. En förutsättning för att den ska kunna bestå och utvecklas är att det finns ridvägar.	Programmet stöder detta synsätt.
b)	Att skära i de Gröna Kilarna innebär inskränkningar för hästnäringen.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen.
c)	Vi gläder oss åt att exploatering av Kulla-Karby nu äntligen har avförts. Det är ett väldigt viktigt område för hästnäring och ridning i området.	Beslutet stöder utvecklingen av hästnäringen.
d)	Föreningen önskar ett bokningsbart ridhus liksom en gemensam tränings/tävlingsanläggning, gärna	Synpunkten skickas till Kultur och Fritid för kännedom.

	på Ingarö. Här hoppas vi på samarbete med kommunen.	
e)	Att utveckla industriområdet Vallbo är oroande då många ridstråk passerar tätt intill. Fastigheten Vallbo 1:2 är en viktig länk med ridstigar till Fågelvik 1:315 och Fågelvik 1:252, vidare ner mot Håkans Väg, Ingaröstrand, Barnvik m fl områden. Men framförallt för kortare ridpass mörka höst- och vinterkvällar. Därför anser vi inte att denna fastighet ska bebyggas. Om det görs så måste ett ridstråk säkerställas genom fastigheten.	Till fortsatt arbete med detaljplan Vallbo: Frågan om ridvägar utreds i planarbetet.
f)	Glädjande med gång-/cykelväg Återvall – Björkvik. Vi anser att den, liksom GCM 1, 3 och 4 bör förses med oasfalterad ridstig bredvid.	Besvaras under avsnittet Trafik.
g)	Infartsparkeringar som planeras vid Karbyvägen och Enkärrsvägen kan hindra ryttare om de ej planeras rätt (t ex diken). Vi deltar gärna vid utformning och placering av dessa. (sid 34). Vi arbetar gärna tillsammans med kommunen för att utveckla hästnäringen.	Till kommande planarbeten för kännedom. Hästvägsföreningen bör tas med som remissinstans i kommande detaljplaner på Ingarö.
68. Trafikverket		
a)	Trafikverket noterar att kommunen inte tagit fram någon trafikanalys inom planprogrammet. Det är viktigt att hänsyn tas till den totala trafikpåverkan den sammanlagda exploateringen och ett ökat permanentboende som planprogrammet föreslår kommer att ha på det statliga vägnätet i kommunen. Trots att trafikökningen på Ingarö kan vara acceptabel kan påverkan längre in i systemet vara betydande.	Arbete pågår med en kommunövergripande trafikmodell. Modellen som beskriver nuläge och år 2040 kommer att kunna användas i kommande planarbete.
	De bostäder som planprogrammet föreslår kommer sannolikt att bidra till ökat bilresande bland annat till följd av bristande kollektivtrafik.	Besvaras i avsnittet Trafik.
	GC-väg Gustavsberg-Ingarö omfattar en sammanhängande gång- och cykelväg från trafikplats Gustavsberg till norra sidan av Ingaröbron samt vänstersvängfält vid korsning Lämshagavägen enligt laga kraftvunnen vägplan.	Behandlas i avsnittet Trafik. Programtexten kompletteras med denna information.
	En cirkulationsplats vid Näsuddsvägen / Entreprenadvägen är en vilande åtgärd i väntan på att framtida exploatering aktualiserar behovet. Trafikverket efterfrågar motivering och problembeskrivning kring behovet.	Cirkulationen finns beskriven i Trafikverkets ÅVS för sträckan. Motivering och problembild finns beskriven i <i>Förstudie Väg 646, Brunn</i> . Text från Förstudien väg 646: Bristande säkerhet/trygghet för oskyddade trafikanter. Busshållplatser med låg standard. Framkomlighetsproblem för biltrafik vissa tider. Framtids kapacitetsproblem pga trafikökning på anslutande vägar. Vägmiljön inbjuder till höga hastigheter.
	Gång- och cykelvägar längs statliga vägar ska ligga utanför vägområdet. För GC-vägar längs statliga vägar krävs avtal med Trafikverket och för åtgärder inom vägområdet krävs tillstånd.	Beskrivs tydligare i programtexten.

69. Försvarsmakten		
a)	Inget att erinra. Försvarsmakten behöver dock remitteras om fasta installationer och kabelnedläggning i havet.	Till kommande detaljplaner för kännedom.
70. Trafikförvaltningen, Region Stockholm		
a)	Regionen bedömer Brunn som ett sekundärt bebyggelseområde. Bebyggelse och kollektivtrafik ska öka längs Värmdös stomstråk.	Besvaras i avsnittet Centrumområde.
b)	Positivt med blandad bebyggelse med 550 nya bostäder. Utspridd bebyggelse i den gröna kilen avviker från RUFSS 2050.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen. Kommunen håller inte med i Regionens bedömning kring att föreslagen bebyggelsen är utspridd. Befintlig bebyggelse i Brunn, tillsammans med vattenskyddsområdet begränsar möjligheterna till att lokalisera ny bebyggelse mer centralt i Brunn.
c)	Spridd bebyggelse och intrång i gröna kilen avviker från RUFSS med utmaningar för kollektivtrafik, infrastruktur och hållbart resande. Bilberoendet och utsläpp av växthusgaser ökar.	Besvaras i avsnittet Centrumområde. Kommunen delar inte Regionens bedömning om att föreslagen bebyggelse är spridd. Konsekvensbedömningen har kompletterats med en bedömning om kollektivtrafiknära områden.
d)	I sekundära bebyggelseområdena är ett lägre utbud av kollektivtrafik att vänta. Koncentrerad bebyggelse möjliggör god kollektivtrafikförsörjning. Planprogrammets utformning stöttar inte denna utveckling.	Besvaras även i avsnittet Centrumområde. Länsstyrelsen stöder kommunens planer på att utveckla bostäder i Brunn. Kommunens översiktsplan och riktlinjer för bostadsförsörjning stöder byggande av blandade bostäder i centrumnära lägen. Kommunen bedömer att Ingarö är ett område med potential att utvecklas samt att det är viktigt att skapa ett underlag för en förbättrad kollektivtrafikförsörjning. Se tidigare svar gällande svårigheter med att bygga mer centralt i Brunn.
e)	Positivt med goda gång- och cykelmöjligheter inom programområdet. Cykel är ett komplement till kollektivtrafiken. Programmet bör planera för cykelparkering vid kollektivtrafiklägen.	Programtexten kompletteras med text om cykelparkering i kollektivtrafiklägen.
f)	Flera områden som Brunn B1, U5, U6 och U7 ligger helt eller delvis inom den gröna kilen. Detta riskerar att försvaga ett utpekat regionalt svagt ekologiskt samband.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
g)	Behövs en karta i programmet där utvecklingsområdena redovisas ihop med gröna kilen.	Kartorna i programmet förtydligas.
h)	Kommunen motiverar intrång i grönkilen med att det möjliggör bostäder och service i ett	Besvaras i avsnittet Centrumområde.

	centrumnära läge. Varje utvecklingsområdes intrång bör utredas vidare redan i programmet.	I bilagan konsekvensbedömning framförs övergripande åtgärder för respektive område för att minska konsekvenserna på naturmiljön.
i)	Konsekvenser för den gröna kilen. -Programmet medför utspridd bebyggelse utanför centrum. Kommunen bör redovisa planens konsekvenser för den gröna kilen och säkra kilens funktioner och värden.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen. Hur man säkrar befintliga värden kommer att utredas vid bildande av naturreservat. Kommunen för också en dialog med markägarna om ett anpassat skogsbruk.
j)	Grönytefaktor. -Positivt att kommunen vill integrera grönska och minska hårdgjorda ytor i framtida detaljplaner. Redan i programskedet skulle man kunna ange t.ex. en grönytefaktor för de olika områdena.	Frågan om andel hårdgjorda ytor i de olika planetapperna kommer att hanteras i kommande detaljplaner.
k)	Ekologisk kompensation. -Regionen föreslår en s.k. skadelindringshierarki för att undvika skada, minska med skyddsåtgärder eller kompensera skadan. Kommunen bör redan i programskedet beskriva hur man avser att tillföra nya värden eller säkerställa befintliga värden.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen. Hur man säkrar befintliga värden kommer att utredas vid bildande av naturreservat. Kommunen för också en dialog med markägarna om ett anpassat skogsbruk.
l)	Närheten till bostadsnära natur försämrats av de föreslagna bostäderna. Inrättandet av ett nytt naturreservat enligt förslaget bidrar till att säkra framför allt barnens tillgång till nära natur.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen.
m)	Omfattning på planprogrammet -Nollalternativet tolkas så att Brunn och norra Ingarö ska utvecklas enligt översiktsplanens snävare avgränsning av Brunns centrumområde. Planprogrammets utspridda bebyggelse medför risker för naturmiljön. Därför anser regionen att planeringen behöver utgå från RUF 2050, med mindre utspridd bebyggelse.	Besvaras i avsnittet Centrumområde.
71. Lantmäteriverket		
a)	Lantmäteriet har inget att erinra.	Noteras
SÄNSLISTOR OCH NAMNINSAMLINGAR		
74. Gruppen Ingaröbor med ca 1000 påskrifter		
a)	Vi vill ha ett möte med ansvariga politiker under samrådsprocessen.	Kommunen har valt att följa rutinerna för samråd i kommande detaljplaneskede. När planarbetet påbörjas finns möjlighet för samråd och möten enligt Plan- och bygglagen.
b)	Vi är över 1000 Ingaröbor som önskar en hållbar utveckling av Ingarö.	1000 påskrifter är en avsevärd del av de boende på Ingarö. Kommunens politiker kommer att beakta detta inför kommande beslut om planprogrammet.

c)	Vi oroar oss över ökad trafik och trafiksituationen som inte är hållbar. 800 nya bostäder blir mer än 2000 nya Ingaröbor och 1000 nya bilar. En vält lastbil vid Ingarö kyrka blockerade busstrafiken i 36 timmar.	Besvaras i avsnittet Trafik.
d)	Vi oroar oss över skolorna. Det kommer inte att finnas förskolor och skolor till alla barn.	I planprogrammet visas områden för framtida förskolor för ett framtida behov när befolkningen ökar. Befintlig skola i Brunn ligger på en fastighet där det finns möjlighet att bygga ut skolan vid behov.
e)	Vi oroar oss över naturen. Brunn 1:286 har en fantastiskt vacker skog och är en del av den gröna kilen. Det gröna sambandet riskerar att försvagas. Den Gröna kilen blir för smal. Den föreslagna utbyggnaden i Brunn påverkar värdefull miljö och natur på ett negativt och irreversibelt sätt.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen.
f)	Se även yttrande från Naturskyddsföreningen.	Hanteras under Naturskyddsföreningens yttrande.
g)	Planprogrammet ska ses mot den snabba utbyggnaden med 130 lägenheter i Brunn C och 150 bostäder i Vargbacken. Utvärdera konsekvenserna av de nya lägenheterna innan ytterligare planer beaktas.	Det planlagda tillskottet av bostäder i centrala Brunn och Vargbacken har stöd i kommunens översiktsplan och rymts inom kommunens beslutade befolkningsprognos.
h)	Området ingår i kommunens naturreservatsplan från 2013.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen.
i)	Vad gjorde att kommunen ändrade sej. Vilka förutsättningar i naturen har ändrats så att man nu ger planbesked för 400 nya bostäder? Ansvariga i kommunen har tidigare utlovat att området inte ska bebyggas. Det finns en otydlighet om antalet nya bostäder i område B1.	Besvaras i avsnittet Programprocessen. Antalet bostäder kommenteras under avsnitt Bostadsområden, B1.
j)	Det är märkligt med den korta samrådstiden mitt i sommaren. Endast en ansvarig politiker deltog.	Besvaras i avsnittet Programprocessen.
k)	Mycket märkligt att kommunen ger ett positivt planbesked för Brunn 1:286 trots att kommunens egen konsekvensanalys är illröd.	Besvaras i avsnittet Centrumområde och Programprocessen. Konsekvensanalysen kompletteras med läsanvisningar för att underlätta tolkningen av analysen.
l)	Hur ska man hantera dagvattenavrinningen?	Dagvattenfrågorna beskrivs översiktligt i bilaga dagvatten till programmet. Dagvattenfrågorna kommer dessutom att utredas vidare inom varje detaljplan.
m)	Planerna innehåller ett tjugotal flervåningshus. Vad innebär respektavstånd till bebyggelsen vid Ringvägen?	Besvaras i avsnittet Bostadsområden, B1.
n)	I ett dokument "Blå-gröna strukturen på Ingarö och i Brunn" redovisas observationer av fladdermöss och artskyddade fågelarter.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen. En naturvärdesbedömning kommer att tas fram under planarbetet. Vid behov kommer fördjupade artinventeringar även att utföras.
o)	Detaljplaneringen för Brunn 1:286 bör stoppas.	Besvaras vidare i avsnittet Bostäder.

		Planprogrammet föreslås fortsatt visa Brunn 1:286 som ett möjligt bostadsområde.
62. Fastighetsägare på Ringvägen och Skvaldalsvägen. Samt en namninsamling med ca 400 påskrifter och 450 digitala påskrifter		
a)	Ansöker om förlängt samråd.	Samrådstiden förlängdes från den 9 september till 30 september.
b)	Fastighetsägare på Ringvägen och Skvaldalsvägen önskar ett möte med kommunen för att ställa frågor och få förklaringar.	I kommande detaljplanearbeten kommer det fortsatt finnas möjlighet att inkomma med synpunkter och föra dialog med tjänstemän och politiker.
c)	Personal och politiker som var närvarande på öppet hus var dåligt pålästa och kunde inte svara på frågor.	Kommunen hade sex tjänstemän på plats under mötet. De representerade olika kunskaper om planering, landskap, ekologi mm. Antalet besökare på mötet var mycket stort. Det innebar att besökarna inte alltid kunde få svar från den tjänsteman som var mest insatt i respektive fråga.
d)	Vi motsätter oss att planarbetet påbörjas för att: <ul style="list-style-type: none"> • Ingarös natur påverkas på ett irreversibelt sätt av ny bebyggelse och av avtrycket på miljön från alla boende. • Irreversibel påverkan på område utpekad som naturreservat. • Konsekvenser för skärgårdsmiljön • Orsakar ohållbar trafiksituation • Tvärs emot tidigare besked från kommunen • Stora krav på utbyggnad av skolor, förskolor, lokaltrafik, infartsparkeringar och vägar. 	Se svar i avsnitten om: <ul style="list-style-type: none"> • Nacka-Värmdökilen • Trafik • Programprocessen
e)	Ansvariga på Värmdö kommun har lovat att Brunn 1:286 och den gröna kilen inte kommer att byggas. Vilka argument har tillkommit för att bygga ett område som uppenbart inte är lämpat för bebyggelse.	Besvaras i avsnittet Programprocessen.
f)	Det finns inte förutsättningar för en hållbar utbyggnad inom området och inte heller i den takt som avses. Vägar och skolor anpassas inte till den ökade belastningen. Trafikverket har inga planer på att utveckla Eknäsvägen. Utvärdera konsekvenserna av pågående utbyggnad av Brunn och Vargbacken först.	Besvaras i avsnitten om Trafik. I planprogrammet föreslås också nya områden för förskolor vid ett framtida behov.
g)	Kommunens egen konsekvensbeskrivning pekar på ensidigt negativ påverkan och stora konsekvenser för Natur och Miljö. Det är direkt olämpligt att bygga på den här marken (Brunn 1:286). Planutskottet har bortsett från att området inte är avsett eller lämpat för bostäder. Hade konsekvensbeskrivningen beaktats skulle planläggning av området inte påbörjats.	Besvaras i avsnitt Programprocessen och Bostadsområden, B1.
h)	Den gröna kilen Nacka Värmdö riskerar	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen

	försvagning av det redan svaga gröna sambandet. Stora sammanhängande grönområden riskerar att brytas upp i separata delar.	
i)	En stor bit av skogen vid Vitsjön skövlades för några år sedan. Idag ligger ett kalhygge mitt i planerat naturreservat.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen. Kommunen har inte möjlighet att i detalj styra det privata skogsbruket. Dialog pågår dock med markägarna i området om en skogsbruksplan som stöder tätortsnära och naturanpassat skogsbruk.
j)	Vi ser inga åtgärder för att uppväga negativa konsekvenser.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen och programprocessen. Vidare åtgärder kommer utredas i kommande planprocess och bör säkras i exploateringsavtal.
k)	Skyddade arter av fladdermöss och fåglar finns i programområdet och inom Brunn 1:286.	En naturvärdesbedömning kommer att tas fram under planarbetet. Vid behov kommer fördjupade artinventeringar även att utföras.
l)	Värmdö kommun har låg miljöranking. Det kanske inte behöver beaktas av beslutande politiker?	Berör inte direkt detta programarbete.
m)	Detaljplanering av Brunn 1:286 bör omgående stoppas. Bygg på Ingarö i rimlig takt och på lämpliga områden.	Besvaras i avsnittet Centrumområde.
80. Komplettering av tidigare yttrande 62 och 74. Fler underskrifter: 254 digitala och 100 fysiska.		
a)	Den gröna kilen blir för smal.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen.
b)	Vägarna på Ingarö klarar inte 1000 fler bilar.	Besvaras i avsnittet Trafik.
c)	Lokaltrafiken är inte anpassad ens idag.	Besvaras i avsnittet Trafik.
d)	Vårdcentralen i Gustavsberg klarar inte den mängd folk som flyttar in.	Frågan hanteras av Landstinget.
FASTIGHETSÄGARE OCH BOENDE		
9. Fastighetsägare		
a)	Det planeras att ta naturmark i anspråk för infartsparkering med 20 platser. Vilka som skulle använda dessa platser? Bussen går sällan från denna infartsparkering, en enda busslinje och glesa turer. De få boende i Enkärret som pendlar kommunalt tar garanterat bilen vidare till en infartsparkering antingen i Brunn eller i Värmdö marknad.	Besvaras i avsnittet Trafik. Även små infartsparkeringar kan ha en viktig funktion för pendling eller samåkning.
12. Fastighetsägare		
a)	Jag vänder mig mot den höga exploateringsgraden.	Besvaras i avsnittet Centrumområde.
b)	Trafikplatsen i Brunn klarar inte mer belastning.	Besvaras i avsnittet om Trafik.

c)	En halvering av antalet bostäder vore rimligt.	Besvaras i avsnittet Centrumområde.
13. Fastighetsägare		
a)	En stängning av återvinningscentralen i Brunn kommer innebära att avfall dumpas i naturen. En ny återvinningscentral måste anläggas i närområdet som ersättning.	Kommunen utreder flera alternativa lägen för återvinningscentraler.
16. Fastighetsägare		
a)	Byggande av bostäder och handel i Brunn bör ske med försiktighet. Vi som bor här behöver först få utökad standard av vägar, VA, cykelbanor, busssturer, mm.	Standard på vägar, VA, cykelbanor, busssturer, mm utvecklas kontinuerligt i takt med ett ökat bostadsbyggande.
b)	Cykelstigen Brunn-Enkärret behöver göras om till cykelväg.	Gångstråket genom skogen har stor betydelse som skolväg. Stråket bör rustas och anläggas som en enkel GC-väg ca 2 m bred med stensjöl som topplager. Kostnad och huvudman för stråket behöver utredas vidare.
c)	Ta inte bort infartsparkeringarna i Brunn.	Besvaras i avsnittet Trafik. Delar av infartsparkeringarna kommer att försvinna när Pilhamn bebyggs med ett boende för äldre.
18. Fastighetsägare		
a)	Det är en katastrof att bygga i en grön kil, den som angränsar Ringvägen. Vatten och djurliv kommer skadas och uråldrig granskog försvinna.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
b)	Skärgårdskommunen kommer helt att tappa i attraktion. Vem vill bo i staden på landet?	Besvaras i avsnittet Centrumområde. Det är viktigt att stärka centrala Brunn med ett utbud av bostäder för alla typer av hushåll i enlighet med kommunens Översiktsplan.
19. Fastighetsägare		
a)	Kritisk till stora hus på små tomter vid Fågelviksvägen och Himmelriket. Vi har inte tillfrågats om ”kallyggena” på berget ner mot Golfbanan (1:178 m.fl.).	Frågan om lämnade bygglov på fastigheter vid golfbanan får hanteras av Bygg- miljö- och hälsoskyddskontoret.
b)	Orättvisa regler om tomtstorlek där några områden blir täta och andra inte får dela tomter på 6000 m ² .	Kommunens detaljplaner varierar med olika byggrätt och tomtstorlek. Planerna har tagits fram vid olika tidpunkter och med stöd av olika översiktsplaner. Kommunen strävar också efter ett varierat utbud av bostäder och bostadstomter på Ingarö.
c)	Bygg ut VA med ytliga ledningar.	I kommunens VA-utbyggnad används både grunt lagda ledningar och traditionella, djupare ledningar med självfäll.
d)	Spara viltstråk, mark, växtlighet och berg.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
e)	Bygg inte högre än tre våningar på Ingarö.	Besvaras i avsnittet Centrumområde. Det är viktigt att stärka centrala Brunn med ett utbud av bostäder för alla typer av hushåll. Även hus som är högre än tre våningar kan bli aktuella i kommande detaljplaner.

f)	Skyлта kring golfbanan för högre säkerhet.	Säkerhet kring golfbanan får hanteras i kommande detaljplaner vid golfbanan.
21. Fastighetsägare		
a)	Skrota planer på bostäder i Dalhugget. Den gröna kilen som skall skydda djur och natur mot exploatering minskas där den är som smalast.	Besvaras i avsnitt Utredningsområden och Nacka-Värmdökilen.
b)	Planerna går emot kommunens egna utredningar och miljöambitioner och planer på naturreservat.	Avgränsningen för naturreservatet är inte beslutat ännu. I naturreservatsplanen föreslås nya naturreservat men planen anger även att en avgränsning sker först när arbetet med att bilda reservat påbörjas.
c)	Trafik och buller ökar.	Trafikverket har ansvar för att hantera trafikökningar när regionen växer.
d)	Exploateringen stoppades år 2000 av miljöskäl.	Besvaras i avsnitt om programprocessen. Planprogrammet för Brunn-Ingarö innebär att frågan om nya bostäder prövas på nytt.
e)	Belastningen på natur och infrastruktur med vägar, kollektivtrafik, el och VA är redan ansträngd.	Besvaras i avsnitten om Trafik. Standard på vägar, VA, cykelbanor, bussturer, mm kommer att kunna utvecklas kontinuerligt i takt med ett ökat bostadsbyggande.
22 och 24. Fastighetsägare		
a)	På bägge sidor av Fågelviksvägen har tall och gran huggits ner. En gigantisk och brant backe har anlagts till de nya husen på höjden mitt över. Träd har skövplats, ytor har blottlagts, viltstråk har förstörts, insyn har ökat, trafik och byggande hörs tydligare och störande. Jag är inte tillfrågad av kommunen. Jag har bara fått yttra mej om de närmast belägna. Varför? Jag ber er undersöka detta omgående.	Frågan om bygglov på fastigheter vid golfbanan hanteras av bygg- miljö- och hälsoskydds nämnden. Till Bygg & Miljö för kännedom. Detta är ett byggärende. Handlar troligen om fastigheterna Fågelvik 1:178 och 1:179.
26. Fastighetsägare		
a)	Ingarös karaktär som skärgårdssamhälle kommer att försvinna. Bevara det, inte exploatera och bygga ut. Utöka inte cirkeln kring Brunns centrum och påstå att den definitionen är det som gäller.	Besvaras i avsnittet Centrumområde. Ingarös karaktär av skärgårdssamhälle påverkas av flera faktorer. Kommunen har bedömt i Översiktplanen att Brunn centrum ska förtätas med fler bostäder.
b)	Kommunikationerna Stockholm-Ingarö riskerar att haverera. Vägen in till Brunn är redan överbelastad. Utvärdera Vargbacken och Brunns centrum innan ni rusar vidare och beslutar om fler nya byggprojekt.	Besvaras i avsnittet Trafik. Trafikverket har ansvar för att hantera trafikökningar när regionen växer.
29. Fastighetsägare		
a)	Vi vill uttrycka förundran och kritik över att fastighetsägare och boende på Fagerholm inte har kontaktats eller fått information om kommunens planer. Informationen är också mycket svår att hitta på hemsidan. Detta rimmar illa med kommunens önskan om samråd och gott	Besvaras i avsnittet om Programprocessen. Kommunen utvecklar kontinuerligt informationen på hemsidan. När planarbetet påbörjas ökar möjligheten

	samarbete med de boende.	till insyn och påverkan.
b)	Det finns ett stort intresse bland de boende att bevara områdets karaktär och kulturhistoriska värden.	Detta överensstämmer med riktlinjerna i kommunens översiktsplan.
c)	Nyligen ålades fastigheter med bristfälliga avlopp att investera i nya anläggningar till höga kostnader. Kommunalt vatten och avlopp i området kommer att kosta åtskilliga (ytterligare) miljoner både för de boende och kommunen (skattebetalarna). Vi efterlyser en oberoende och grundlig analys av den ekonomiska och miljömässiga nyttan av detta omfattande arbete.	Kommunen kommer att göra en analys av den ekonomiska och miljömässiga nyttan av planläggning och VA-utbyggnad i Fagerholm innan planarbetet påbörjas. Även tillgången till rent dricksvatten kan behöva kartläggas.
	Ledningar för fiber och el behöver utredas tillsammans med vägföreningen innan kommunen bygger VA i området.	Samordning av ledningsdragnin kommer att prövas vidare i kommande planarbete för PFO-området Fagerholm.
	Fagerholms gård och kvarn omnämns första gången i skriftliga källor 1409 och 1416. Det högt belägna och vattenrika insjösystemet kring Fiskmyran och det goda läget intill farleden till Stockholm har sannolikt varit betydelsefulla orsaker till kvarnetableringen. År 1874 var kvarnhjulet så stort som 21 meter i diameter och anläggningen ansågs som en av stockholmstraktens största. Fagerholm har som sammanhållet område ett högt bevarandevärde med stora, relativt orörda naturområden med flera insjöar, spår från äldre agrara historia, industrihistoria och den moderna sommarstugeperioden under 1900-talet.	Den värdefulla kulturmiljön i Fagerholm kommer att utredas vidare i kommande planarbete för PFO-området Fagerholm.
30. Fastighetsägare		
a)	Jag motsätter mig utvecklingen av Lillängsdal-Forsvik. Var tar den genuina skärgårdsmiljön vägen?	Utvecklingen av Lillängsdal styrs av kommunens översiktsplan och av riktlinjer för s. k. PFO-områden. Utbyggnad av vatten och avlopp, planläggning för permanentboende och bevarad fastighetsstruktur liksom bevarande av områdets karaktär är några av översiktsplanens riktlinjer för sådana områden.
b)	Vilka är exploatörerna?	De planansökningar som kommunen har behandlat kommer från fastighetsägare och boende i området.
c)	Vad kommer det att kosta mig som fritidsboende?	Kostnad för VA-anslutning av en villa är idag ca 250 000 kr.
d)	Hur mycket av min tomt kommer ni att ta för att dra fram ledningar mm? Vad får jag i ersättning för den mark ni tar?	VA-utbyggnaden tar oftast ingen tomtmark i anspråk. Om vägar breddas sker detta i samråd med vägförening och boende.
e)	Vi har bra vatten. Jag har i år gjort om min BDT-tank så att den ska passa kommunens regler.	Enskilda VA-anläggningar kommer att bytas ut mot en anslutning till kommunens VA-anläggning. Enskild anläggning kan delvis komma att ersättas om de är nyare än 10 år vid

		tidpunkten för kommunal VA-anslutning.
f)	Det är svårt att komma upp på Ingarövägen i högtrafik. Hur kommer att bli i framtiden med ännu mer trafik?	Besvaras i avsnittet Trafik. Trafikverket har ansvar för att hantera trafikökningar när regionen växer.
31. Fastighetsägare		
a)	Bygg inte på skogsmark nära Brunn som nyttjas flitigt för rekreation och som befintliga förskolor och skola främst nyttjar. Om det ändå byggs söder om Ringvägen: bygg färre byggnader och bygg förskola, scoutkår etc som direkt nyttjar skogsmarken.	Besvaras i avsnittet Bostadsområden, B1.
b)	Minska inte området Vidsjöskogen. Många nyttjar skogen kring Vidsjön. Viktigt att skogen behålls orörd och naturlig som den är idag. Ett starkt skäl till att bo på Ingarö och Värmdö kommun.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
c)	Iordningställ inte detta skogsområde. "Vildmark" nära kollektivtrafik är sällsynt, även i Värmdö kommun. Använd inte skogsyta för parkeringsplatser. Skogen ligger nära kollektivtrafik och parkeringsmöjligheter i Brunn. Iordningställ inte skogen med breddade stigar, leder eller markeringar. Låt skogen vara orörd.	Planprogrammet syftar även till att öka tillgängligheten till befintliga stigar och vandringsleder. Enkel skyltning och en enkel parkering kan göra området tillgängligt för fler.
d)	Påbörja inga VA-utbyggnader förrän projekteringen visar att det är genomförbart till en rimlig kostnad. Inte acceptabelt att slösa med offentliga medel.	Alla etapper i VA-utbyggnaden föregås av kostnadsberäkning, upphandling och beslut i Tekniska nämnden.
e)	Bygg i stället bostäder söder om U7. En oanvänd yta som inte finns med i planprogrammet. Där finns cykelbana och busshållplats.	Området söder om U7 ligger inom och mitt i den gröna kilen och bör inte bebyggas.
32. Fastighetsägare		
a)	Jag är emot att det byggs mer på Ingarö, naturen och infrastrukturen kan inte ta mer. Värna om Ingarös vackra natur och bevara den natur som finns kvar.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
b)	Det är redan nu akut vattenbrist och trafiken på vägarna är redan nu mycket ansträngd. Befolkningen tredubblas sommartid. Dags att dra i handbromsen med inflyttningen i Värmdö.	Besvaras under avsnitt om Trafik och Centrumområde. Trafikverket har ansvar för att hantera trafikökningar när regionen växer. Kommunen arbetar aktivt med att bygga ut kommunalt vatten och avlopp på fler platser i Värmdö kommun i enlighet med 6 § vattentjänstlagen.
33. Fastighetsägare		
a)	Det bör inte byggas mer på Ingarö överhuvudtaget. Jag har bott här i 27 år med min familj, vi älskar allt som Ingarö har att erbjuda - vacker natur, lugnt och skönt. Om det byggs mer kommer naturen att belastas. Djur och växtriket kan ta stryk om det byggs ytterligare.	Besvaras i avsnittet Centrumområde. Kommunen har i översiktsplanen tagit ställning för att bygga bostäder på Ingarö. Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
34. Fastighetsägare		
a)	Vi bör inte bygga mer på Ingarö. Jag har levt här hela mitt liv och är uppväxt med Ingarös vackra natur, djur och växtrike.	Besvaras i avsnittet Centrumområde. Kommunen har i översiktsplanen tagit

	Ingarö är en mycket vacker, skön och stillsam plats att leva på. Därför väljer många att bo och ha sommarställen här.	ställning för att bygga bostäder på Ingarö. Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
35. Fastighetsägare/boende		
a)	Planen bredvid cirkel K är ett bra ställe för oss ungdomar att ses på. Där står vi inte intill andra hus och ingen behöver se oss eller höra oss. Ett nytt centrum med nya hus skulle innebära att vi inte har nånstars att ses.	Området mellan bensinstationen och de planerade flerbostadshusen kommer att få flera funktioner som infartsväg, parkering och torg. Området kommer också i någon mån kunna fungera som en plats för spontana möten.
36. Fastighetsägare		
a)	Min åsikt är att det inte ska byggas mer på Ingarö. Vi bor ute på landet bland massa natur och djur där det inte behövs mer människor.	Besvaras i avsnittet Centrumområde. Kommunen har i översiktsplanen tagit ställning för att bygga bostäder på Ingarö. Påverkan på naturen kommer att utredas vidare i kommande detaljplaner.
b)	Ju fler som flyttar ut på Ingarö ju större katastrof blir det i samband med en olycka.	Besvaras i avsnittet Trafik
37. Fastighetsägare		
a)	Bussarna på morgonen är redan fulla, och möjligheterna till att bygga ut busstationen finns inte. Om vi blir runt 2000 till ute på Ingarö så kommer det bli som att komma in i stan! 1000 bilar till på Ingarö skulle inte fungera. Förra veckan låg en lastbil i diket och trafiken var avstängd fyra timmar. Många Ingaröbor behövde åka genom bostadsområden.	Besvaras i avsnittet Trafik.
b)	Jag har en kompis som bor på längst in på Ringvägen. Han har sin tomt och fina baksida mot planerade höghus. Ett helvete rent ut sagt att ha ett höghus bredvid huset! Man flyttar till Ingarö för att få lite lugn och slippa bo bredvid varandra hela tiden!	Besvaras i avsnittet Bostadsområden, B1
38. Fastighetsägare		
a)	Jag tycker att man ska bevara naturen på Ingarö. Värmdö och Ingarö är en del av Stockholms skärgård. Ta hand om naturen!	Besvaras i avsnittet Centrumområde
b)	Förstör inte Ingarö med massa byggen. Vi vill inte ha nåt större bostadsområde på Värmdö med massa hus överallt.	Kommunen har i översiktsplanen tagit ställning för att bygga bostäder på Ingarö. Påverkan på naturen kommer att utredas vidare i kommande detaljplaner.
39. Fastighetsägare		
a)	Jag vill bevara naturen på Ingarö.	Besvaras i avsnittet Nacka-Värmdökilen
b)	Jag vill inte att det ska byggas mer.	Besvaras i avsnittet Centrumområde.
41. Fastighetsägare		
a)	Vi behöver inte fler bostäder på Ingarö. Vem vill ha lägenhetshus i Brunn? Alla är emot detta.	Besvaras i avsnittet Centrumområde.

b)	Man tappar all charm med Ingarö om det kommer börja likna ”nya” Gustavsberg till slut.	Besvaras i avsnittet Centrumområde
c)	Börja tänk till ni som sitter och ”bestämmer” annars så kommer ni tappa allt förtroende. Det är bara att gå in och kolla på Ingaröbor eller Värmdöbor på Facebook.	Besvaras i avsnittet Programprocessen.
42. Fastighetsägare		
a)	Jag bor på i hus på Ingarö o jag tycker att Ingarö ska behålla sin charm utan massa nya hus och lägenheter. Behåll Ingarös lantliv.	Besvaras i avsnittet Centrumområde.
44. Fastighetsägare		
a)	Planprogram Ingarö Brunn hade behövt kommuniceras med medborgarna på ett mer pedagogiskt och informativt vis. T ex hade det varit lämpligt att bjuda in till information vid flera tillfällen lokalt på Ingarö.	Kommunen bedömer att informationen till de boende har varit tillräcklig. En lång samrådstid, ett tydligt samrådsmaterial och ett öppet-husmöte med de boende har bidragit till att många kunnat ta del av programförslaget.
b)	Planbesked Brunn 1:286 och Ingarö Golf, Fågelvik 2:7 och 1:207 borde föregåtts av planprogram. Det hade underlättat förståelsen för hela planprocessen om det gjorts i rätt ordning.	Besvaras i avsnittet Programprocessen. Beslutet att ta fram ett planprogram togs fram efter behandlingen av det första planbeskedet för Brunn 1:286. Det ökade exploateringstrycket med flera planansökningar var en av orsakerna till att programmet togs fram.
c)	Planprogrammet belyser inte nuvarande eller framtida trafiksituation i Brunn. Från Bagerivägen och Lövhamravägen, vid Lövhamra busshållplats, är det redan i dagsläget stora svårigheter att passera ut på väg 646. En rondell borde anläggas. Planprogrammet belyser inte bullerstörning vid väg 646 mellan Brunn och Pilhamn.	Besvaras i avsnittet Trafik.
d)	Anser inte att U6 ska exploateras. Det är ett lättillgängligt och välbesökt rekreationsområde.	Besvaras i avsnitt om Utredningsområden.
e)	Anser att ett LSS-boende ska förläggas i anslutning till annan bostadsbebyggelse exempelvis inom Brunn 1:286.	Detta stämmer överens med kommunens vilja. LSS boende bör integreras i befintliga / kommande hyresrätter i anslutning till annan bostadsbebyggelse.
45. Fastighetsägare		
a)	Planprogrammet hanterar inte framtida trafiksituation. Vi är redan extremt störda av trafiken dygnet. Också stora svårigheter att ta oss ut på väg 646. Vi kräver bullerplank och cirkulationsplats.	Besvaras i avsnitt om Trafik.
46. Fastighetsägare		
a)	Varför har kommunen har ändrat sina planer om byggande inom Brunn 1:286. Vi har tidigare fått besked om att området inte ska bebyggas. Av kommunens planchef 2015, av kommunens planhandläggare 2016 och vid telefonförfrågan till kommunen 2018.	Besvaras i avsnitt om Programprocessen.

b)	Varför har kommunen ändrat den gröna kilen i kartorna i planprogrammet?	Besvaras i avsnitt om Nacka-Värmdökilen.
c)	Hur ska man säkra avrinningen av dagvatten från Brunn 1:286 till Kolström?	I kommande detaljplan kommer dagvattenfrågor såsom avrinning och skyfall hanteras.
d)	Hur långt blir respektavståndet till nuvarande bebyggelse? Nya fyravåningshus 20 meter från min fastighetsgräns?	Besvaras i avsnitt om Bostadsområden.
e)	Naturen är känslig med våtmark, vackra hällar och orörd skog. Hur ser kommunen på den påverkan som blir av 400-525 bostäder och 1000-1500 personer?	Besvaras i avsnitt om Nacka-Värmdökilen.
f)	Infrastrukturen på Ingarö håller inte för 2000 nya invånare. Köer och tät trafik genom Mörtlös. Trafikverket planerar inga förbättringar före 2030.	Besvaras i avsnitt om Trafik.
g)	Håller kommunens VA-system för 400-525 nya bostäder?	Kommunens VA-avdelning planerar för en förstärkning av VA-ledningarna till Brunn och Ingarö. Kommunens planavdelning för dialog med VA-avdelning när det dimensioneras för VA-ledningar för att systemet ska hålla även i framtiden.
h)	Jag motsätter mej byggande i Brunn 1:286 på grund av miljö, natur, infrastruktur och påverkan på gröna kilen.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen. Besvaras i avsnitt om Trafik.
47. Fastighetsägare		
a)	Vi hänvisar även till yttrande 74 ”Vi vill ha ett hållbart Ingarö”	
b)	Vi motsätter oss att detaljplanering av Brunn 1:286 påbörjas.	Besvaras i avsnitt Bostäder.
c)	Förläng samrådstiden, samrådstiden är för kort.	Samrådstiden förlänges från 9 september till 30 september.
d)	Den gröna kilen Nacka Värmdö ska vara skyddad från påverkan som inte kan återställas. Området planeras bli naturreservat.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
e)	Utveckling av Ingarö ska ske hållbart, i rimlig omfattning och i rimlig takt.	Besvaras i avsnitt Centrumområden.
f)	Ingarö måste få behålla sin unika skärgårds- och naturmiljö.	Besvaras i avsnitt om Centrumområden.
g)	Utvärdera konsekvenserna av pågående utbyggnader i Brunn och Vargbacken först.	Besvaras i avsnitt om Centrumområde.
h)	Området ligger mitt i det område som man sedan har för avsikt att omvandla till ett Naturreservat.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen
i)	Det är mycket märkligt att kommunens planutskott ger ett positivt planbesked trots att Värmdö Kommuns egen konsekvensanalys är ”illröd”.	Besvaras i avsnittet Programprocessen
j)	Trafiksituationen är inte hållbar med utökad trafik och med ökat buller.	Besvaras i avsnittet Trafik.

k)	Stora krav ställs på utbyggnad av skolor, förskolor, lokaltrafik, parkeringsplatser, infartsparkeringar och vägar.	Planprogrammet framför ytor för framtida förskolor, trafiksäkerhetshöjande åtgärder och även nya infartsparkeringar.
l)	Från kommunen utlovades för ett år sedan att Brunn 1:286 och den gröna kilen inte kommer att bebyggas. Vilka argument har tillkommit?	Besvaras i avsnittet Programprocessen.
m)	Flerfamiljsfastigheter i fyra våningar i förslaget gränsar till bebyggelse som hittills enbart tillåtits vara småhus.	Besvaras i avsnittet Bostadsområden.
n)	Planerad utbyggnad skulle innebära mer än 2000 nya Ingaröbor och ca 1000 nya bilar. En hållbar utveckling förutsätter att utvecklingen av infrastrukturen går i takt med den planerade utbyggnaden.	Besvaras i avsnitt Trafik.
o)	Eventuella planer på att dra trafik via Skvaldalsvägen och Pastor Ödmans väg är helt orimliga.	Besvaras i avsnitt Trafik.
p)	Flera förskolor och skolor i Brunn använder dessa områden för naturpedagogik.	Alternativa platser för naturpedagogik/skolskog får utredas vidare i detaljplanearbetet.
q)	Skyddade arter som fladdermöss, prioriterade fågelarter påverkas. Grova hålträd och äldre byggnader finns i området.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen
r)	Vi ser inga förslag på åtgärder som skulle kunna uppväga alla negativa konsekvenser som redovisas.	I konsekvensbedömningen framförs förslag på åtgärder för att minska de negativa konsekvenserna. Vidare åtgärder kommer utredas i kommande planprocess och bör säkras i exploateringsavtal.
s)	Hade konsekvensanalysen beaktats skulle arbetet med detaljplanering av det aktuella området rimligen inte ens ha påbörjats.	Besvaras i avsnitt Programprocessen.
t)	Värmdö Kommun har valt att inte informera de fastighetsägare som är närmast berörda.	Besvaras i avsnitt Programprocessen. Kommunen bedömer att samrådshandlingarna fick en stor spridning och att många fick möjlighet och tid för både öppet hus och att skriva remissvar.
u)	Vi vill att Värmdö Kommun bjuder in till samrådsmöte med ansvariga politiker och tjänstemän.	Besvaras i avsnitt Programprocessen.
48. Fastighetsägare		
a)	Ett starkt skäl till att vi flyttade till Ingarö är den lantliga och skärgårdsnära naturen och miljön, lugnet och den rena luften.	Yttrandet är omfattande. Synpunkterna besvaras i avsnitten om Programprocessen, Nacka-Värmdökilen, Trafik, Bostadsområden mm i sammanfattningen i

	<p>I det nya planprogrammet för Brunn föreslås områden till ökad bebyggelse men ingen utbyggnad av nödvändig "infrastruktur".</p> <p>Vi är mycket kritiska till dessa planer på exploatering av Brunn 1:286.</p> <p>Det handlar om en för Ingarö exempellös storexploatering av värdefull natur, delvis på område klassat som sekundär vattentäkt.</p> <p>Fastigheten 1:286 är del av en s.k. grön kil. Exploateringen skulle innebära en faktisk försvagning av den gröna kilen.</p> <p>Vi vill också hänvisa till kommunens egen konsekvensbedömning.</p> <p>Lägg kraft på redan beslutade byggen och annan ökning av permanentboende.</p> <p>Oersättliga värden skulle sprängas bort.</p> <p>Vi önskar att Värmdö kommun strävar efter en hållbar utveckling av Ingarö.</p>	<p>samrådsredogörelsen.</p>
<p>49. Fastighetsägare</p>		
	<p>Kommunen gav tidigare i besked att skogen inte skulle bebyggas.</p> <p>Hur kan kommunen bygga inom Nacka-Värmdökilen?</p> <p>Kommunens egen konsekvensanalys lyser rött. Det luktar diskriminering, lögn och oförmåga.</p> <p>Jag motsätter mej programförslaget och 400 nya bostäder.</p>	<p>Yttrandet är omfattande. Synpunkterna besvaras i avsnitten om Programprocessen, Nacka-Värmdökilen, Trafik, Bostadsområden mm i sammanfattningen i samrådsredogörelsen.</p>
<p>50. Fastighetsägare</p>		
	<p>Område B3. INGARÖ GOLF, FÅGELVIK 1:207 Området är ett uppskattat rekreationsområde. Det går en slinga genom skogen som används av motionärer och hundägare. Området består av gammal skog som vi anser har ett värde att bevara.</p> <p>Vägen till och från Ingarö är redan idag hårt belastad, framförallt rondellen i Brunn.</p>	<p>Besvaras i avsnitten Bostadsområden, B3 och Trafik.</p>
<p>52. Fastighetsägare</p>		
<p>a)</p>	<p>Avfart från stan/påfart mot stan (Från Lillängsdal) mäktar i rusningstrafik inte med. Ökad befolkningsmängd förvärrar trafikproblemen.</p>	<p>Frågan tas upp i kommunens samverkansmöten med Trafikverket.</p>
<p>b)</p>	<p>Ni skriver att befintliga infartsparkeringar har låg beläggning. Men den vid Värmdö marknad är underdimensionerad, om den fungerade bättre skulle färre curla/skjutsa till bussen. Många tar</p>	<p>Besvaras i avsnitt Trafik.</p>

	bilen hela vägen in till stan i stället.	
c)	Avfart/påfart Lillängsdalsvägen, klarar den en ökning med det antal boende som planeras i Centrala Brunn och i PFO Lillängsdal-Forsvik?	Frågan tas upp i kommunens samverkansmöten med Trafikverket.
d)	Det är svårt att trafiksäkert ta sig från Lillängsdalsvägen mot Gustavsberg eller från Brunn ner mot Lillängsdalsvägen. Föreslår att skylten 50km/tim flyttas till mitten av bron. Detta skulle sänka farten och underlätta utfarten.	Frågan om flytt av skylt förs vidare till kommunens trafikplanerare och driftavdelning.
e)	Ingarö har värdefull natur och ett rikt djurliv. Även Lillängsdal/Forsvik har fladdermöss, grodor/paddor/Kungsfåglar, Havsörnar, tranor, grågäss, mycket gamla träd etc.	Ingen exploatering planeras i Lillängsdal/Forsvik utanför gällande detaljplaner eller bebyggda fastigheter.
f)	Vi som valt att bo här önskar ingen storstadsmiljö med vägbelysning eller elljusspår.	Ingen exploatering planeras i Lillängsdal/Forsvik utanför gällande detaljplaner eller bebyggda fastigheter.
g)	Det ser ut som att ni medvetet struntat i de resultat som framkommit vid er egen konsekvensanalys gällande natur, miljö, skyddsvärda träd och växtlighet, skyddade fågel och fladdermusarter, våtmarker etc.	Besvaras i avsnitt Programprocessen.
h)	Vad innebär det ekonomiskt för den enskilde fastighetsägaren att kommande PFO-områden finansieras av de boende i området genom en sk. Planavgift.	Planavgiften på ca 53 000 kr per bostadshus tas ut i bygglovskedet för att finansiera planarbetet.
i)	Vad innebär det ekonomiskt för den enskilde att VA byggs ut? Ser i konsekvensanalysen att de ekonomiska konsekvenserna för kommunen beräknas bli låga.	VA-anslutning bedöms kosta ca 250 000 kr.
j)	Alla frågor är inte utredda.	Planprogrammet är en översiktlig utredning. Fler frågor utreds i det kommande planarbetet.
k)	Man kommer att göra en alldeles för stor förtätning/ökning av folkmängd.	Befolkningsökningen kommer att rymmas inom den av kommunen beslutade befolkningsprognosen 2019-2028.
l)	Planprogram Brunn är inte klart. Vi föreslår att man senarelägger beslut kring Planprogram Brunn och omformar delar av planeringen samt håller informationsmöten vid en dag och tidpunkt alla kan närvara.	Planprogrammet är en översiktlig utredning. Fler frågor utreds i det kommande planarbetet. Kommande detaljplaner är juridiskt bindande enligt lag. Under planprocessen kommer berörda sakägare och myndigheter att åter få yttra sej. Kommunen kommer då att ordna möten/öppet hus där tjänstepersoner från kommunen kommer närvara.
53. Fastighetsägare		
a)	Trafiken och köerna har ökat de senaste åren. Många har fler än en bil och har då möjlighet att bo permanent i tidigare sommarstugor.	Besvaras i avsnitt Trafik.
b)	Köer kring Värmdö Marknad, Ingarös enda	Besvaras i avsnitt Trafik.

	knutpunkt. Trots nya trafiklösningar från motorvägen med påfartsfil mot Gustavsberg. Bussarna är ofta fulla, och drabbas av köerna. Köer mellan Kilsbron och Farstabron varje eftermiddag mot Värmdö.	Det är vanligt med bilköer kring stora städer under högtrafik.
c)	Jag ser dessutom ett värde i att skogen och marken bevaras, det är en fin skog och den utnyttjas av både skolor, förskolor och idrottare.	Besvaras i avsnitt om Nacka-Värmdökilen.
54. Fastighetsägare		
a)	Flyttade till Ringvägen för 8 år sedan till ett trevligt hus med fin tomt mot skogen. Vi har tidigare fått information från kommunen att skogen runt insjön Vidsjön skall bevaras som naturreservat. Detta har gjort att vi investerat i vår fastighet för att kunna bo kvar här i närheten till naturen i många år. Vi uppskattar skogen och Vidsjön och värnar allemansrätten med barn och hund. Planerna på bebyggelsen i skogen Brunn 1:286 förskräcker och vi motsätter oss dessa. Vi tror att det på många sätt kommer bli negativt för oss, för naturen och för Brunn som samhälle.	Besvaras i avsnitt Bostäder B1.
55. Fastighetsägare		
a)	Om de byggs fler bostäder innebär det att de redan pressade trafiklederna till Ingarö kommer bli ännu mer trafikerade med mer köer som påverkar alla.	Besvaras i avsnitt Trafik.
56. Fastighetsägare		
a)	Utbyggnaden av förskolan på Calle Flygares Väg. Ingår i grönområde för samfälligheten och som den har skötselansvaret för. Beslut finns att anlägga boulebanor, basketmål och bollplan.	Kommunen behöver utreda frågor om förskola, trafiken och samfälligheten vidare.
b)	Redan idag brister trafiksäkerheten. Lämning och hämtning sker med parkering på trottoaren utanför daghemmet. Utökad förskola innebär att trafiken och olycksrisken ökar. Större förskola innebär mer personal som ockuperar besöksparkering.	Besvaras i avsnitt Trafik. Om förskolan byggs ut kan också frågan om angöring och parkering lösas i planarbetet.
c)	Förskolan genererar en ganska hög ljudnivå vid ett antal fastigheter tvärs över gatan. Vid en utbyggnad påverkas ytterligare fem fastigheter med uteplatser. Dessutom störs de redan nu kraftigt av trafiken till och från daghemmet/förskolan.	Buller från verksamheten och trafiken utreds under kommande planarbete.
d)	Gångvägen ner till centrum av Brunn kommer att bli längre med problem för de boende som är äldre.	GCM-vägar till Brunn utreds under kommande planarbete.
e)	Enligt min uppfattning skall verksamheten vid	Kommunen strävar efter att bygga

	daghemmet/förskolan på Calle Flygares Väg bedrivs i nuvarande omfattning och om behov finns ska en ny förskola/daghem etableras efter Näsuddsvägen i anslutning till sportfältet och infartsparkeringen.	större förskolor idag. Detta underlättar personalförsörjning och driften av förskolan.
57. Fastighetsägare		
a)	Det finns behov av offentliga toaletter centralt i Brunn. Vid byte av buss i Brunn C behövs möjligheten finnas att gå på toaletten. Förutsättning för att man ska stanna och handla i Brunn.	Frågan om offentliga toaletter tas upp med VärmdöBostäder i samband med genomförandet av detaljplan för Brunn Centrum.
59. Fastighetsägare		
a)	Vi motsätter oss att detaljplaneringen av Fågelvik 1:207 och Fågelvik 2:7 påbörjas.	Kommunen har beslutat att man avser att påbörja planläggning. Under planprocessen kommer konsekvenserna för miljön att utredas.
b)	Vi är inte emot en utveckling av Ingarö men anser att planerad bebyggelse är fullständigt orimlig för att kunna bevara skärgårdens känsliga natur med ett, än så länge, rikt växt- och djurliv.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
c)	Planprogrammet innebär ett extremt ingrepp i skärgårdsnaturen, en miljö med skog, växter, svamp, djur och lugn och ro runt knuten vilket är anledningen till att de flesta av oss Ingaröbor har valt att bosätta sig här.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
d)	Detaljplaner för Brunn Centrum och Vargbacken finns redan för 130+150 lägenheter. Därutöver planeras nu för 750 nya bostäder och 1500 boende. Hur förenas detta med skärgårdens natur, rofylldhet och särprägel?	Befolkningsutvecklingen på hela Ingarö bedöms kunna rymmas inom den av kommunen beslutade befolkningsprognosen 2019-2028.
e)	Vi motsätter oss detaljplanering av Fågelvik 1:207 och Fågelvik 2:7. Samrådsperioden har varit mycket kort och i semestertider. Många har inte kunnat sätta sig in i planerna.	Besvaras i avsnitt Programprocessen.
f)	Byggandet av 40–70 lägenheter och 16 villor inom dessa fastigheter skulle på ett mycket ofördelaktigt sätt påverka Ingarös natur och miljö, både nära och runt omkring.	Konsekvenserna för natur, miljö, vattentäkt och dagvattenrecipienter kommer att utredas vidare under planarbetet.
	Konsekvensbedömningen för område B3, Fågelvik 1:207 visar risk för måttliga negativa konsekvenser för rekreation och friluftsliv och risk för märkbara negativa konsekvenser för naturmiljön, landskapsbilden och ytvattnet. Varför då överväga att godkänna planprogrammet??	Besvaras i avsnitt Programprocessen.

	Vi flyttade till Ingarö för de rekreativa värdena och närheten till ett rikt djurliv. Detta kommer helt att förstöras av planerade bostadsbyggen med avverkningar, sprängningar, nya grannar och värdesänkningar.	Besvaras i avsnitt Bostadsområden, B3
	Nybyggandet på Ingarö har kraftigt påverkat vägarna och trafiken. Utbyggnaden av Fågelvik 2:7 och Fågelvik 1:207 kommer resultera i ca 100 fler bilar som kör på Fågelviksvägen och sammanlagt på Eknäsvägen mer än 1000 nya bilar.	Besvaras i avsnitt Trafik.
	Eknäsvägen klarar inte en sådan stor ökad belastning. Vägen är underdimensionerad. Under sommaren är det många gånger omöjligt att komma ut på huvudleden från småvägarna. Trafikverket har inga planer att förbättra vägarna förrän tidigast 2030.	Besvaras i avsnitt Trafik.
	Arbetet med detaljplanering av Fågelvik 1:207 och Fågelvik 2:7 måste stoppas av Värmdö Kommun då det helt enkelt inte är en miljömässigt hållbar utveckling enligt er egen konsekvensbedömning. Miljön är det viktigaste vi har, ta vara på den, förstör den inte.	Kommunen har beslutat att man avser att påbörja planläggning. Under planprocessen kommer konsekvenserna för miljön att utredas.
60. Fastighetsägare		
a)	Avfarten från väg 222, mäktar inte med i rusningstrafik. Finns planer på åtgärder för detta?	Besvaras i avsnitt Trafik.
b)	Det beskrivs att infartsparkeringarna har låg beläggning. Den vid Värmdö marknad är underdimensionerad och behöver byggas ut.	Besvaras i avsnitt Trafik.
c)	Väg 646 påfart/avfart mot Lillängsdalsvägen. Mittrefug med vänstersväng. Avser denna att underlätta då man ska till Gustavsberg ifrån Lillängsdalsvägen och när man ska till Lillängsvägen från Brunn?	En refug skulle kunna underlätta när man ska svänga in på Lillängsvägen när man kommer från Brunn.
d)	Det är inte trafiksäkert att ta sig från Lillängsdalsvägen mot Gustavsberg eller från Brunn ner mot Lillängsdalsvägen. Fartsänkning till 50km/h behöver utökas ut på bron.	Besvaras i avsnitt Trafik. Synpunkten skickas vidare till Trafikverket.
e)	Ingarö har precis som ni konstaterat områden med höga och känsliga naturmiljöer med både värdefull natur och ett rikt växtliv. Även Lillängsdal/Forsvik har fladdermöss, spillkråkor, grodor, paddor, kungsfåglar, havsörnar, tranor, grågäss, äldre träd mm.	Ingen exploatering planeras i Lillängsdal/Forsvik utanför gällande detaljplaner eller utanför bebyggda fastigheter.
f)	Infrastrukturen behöver anpassas då	Vägar och VA-frågor kommer att

	sommarstugor blir permanentboenden.	utredas i det kommande planarbetet.
g)	Vi som valt att bosätta sig i denna fantastiska skärgårdsmiljö önskar ingen storstadsmiljö med vägbelysning eller elljusspår längs skogsstigar. Vad händer med djurlivet vid en förtätning, ökad trafik och belysningsökning?	Ingen exploatering planeras i Lillängsdal/Forsvik utanför gällande detaljplaner eller bebyggda fastigheter.
h)	Vid en genomgång av handlingarna ser det ut som att kommunen medvetet valt att bortse från det resultat som kommit fram till i konsekvensanalysen gällande natur, miljö och skyddsvärda träd etc. Har man en gång asfalterat, sprängt och uppfört en byggnad är det oåterkalleligt.	Besvaras i avsnitt Programprocessen.
i)	Vad innebär det ekonomiskt för den enskilde fastighetsägaren att kommande PFO-områden finansieras av de boende i området genom en s.k. Planavgift.	Planavgiften på ca 53 000 kr per bostadshus tas ut i bygglovskedet för att finansiera planarbetet.
j)	Vad innebär det ekonomiskt för den enskilde att VA byggs ut? Ser i konsekvensanalysen att de ekonomiska konsekvenserna för kommunen beräknas bli låga.	VA-anslutning bedöms kosta ca 250 000 kr.
k)	Alla frågor är inte utredda.	Planprogrammet är en översiktlig utredning. Fler frågor utreds i det kommande planarbetet.
l)	Man kommer att göra en alldeles för stor förtätning/ökning av folkmängd.	Befolkningsökningen kommer att rymmas inom den av kommunen beslutade befolkningsprognosen.
m)	Planprogrammet är inte klart för juridiskt bindande beslut.	Planprogrammet som sådant är inte juridiskt bindande. Det är enbart vägledande.
n)	Vi föreslår att kommunen senarelägger beslut kring planprogrammet och omformar delar av detaljplaneringen samt att man håller informationsmöten vid en dag och tidpunkt som möjliggör för boende att närvara.	Under den kommande planprocessen kommer berörda sakägare att åter få yttra sej. Kommunen ordnar då möten/öppet hus där tjänstepersoner från kommunen kommer närvara.
61. Fastighetsägare		
a)	Föreslår ett markutvecklingsprojekt för Återvall, Ingarö-Fågelsången, med villor, kedjehus och flerbostadshus.	Byggande på platsen strider mot kommunens översiktsplan och mot riktlinjer om att bygga på åkermark. Sökanden har informerats om möjligheten att ansöka om planbesked.
63. Fastighetsägare		
a)	Detaljplan med vatten och avloppsutbyggnad för Lillängsdal är ekonomiskt förkastligt, då vår VA-anläggning uppfyller gällande krav.	Kommunen har bedömt att även Lillängsdal på sikt ska anslutas med kommunalt vatten och avlopp. Enskilda avloppsanläggningar har en begränsad teknisk livslängd.
b)	Planutbyggnad av området förstör naturvärden och skärgårdsidyllen Lillängsdal.	Den planerade omvandlingen av Lillängsdal syftar till att befintliga bostadsfastigheter ska kunna bebyggas med permanentus. Ingen större

		påverkan på natur och skärgårdsmiljö planeras utanför befintliga planlagda eller bebyggda bostadsfastigheter.
65. Fastighetsägare		
a)	Vi flyttade hit för att vi älskar att vara i naturen. Vi går dagligen i skogen för helande, motion svamp, bär och med hundar.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen
b)	Skogen skulle bli naturreservat. Det är en grön kil med vattentäkt och gammal skog med fladdermössarter och fåglar.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen
c)	Skogen används av skolan och förskolorna.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen
d)	Det är den enda stora skogen som många kan nå från Brunn Centrum.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen
e)	Många är än idag helt ovetandes om denna byggnation och planering.	Besvaras i avsnitt Programprocessen
f)	Det är svagt att man inte informerar och för en dialog med de som bor på ön!	Besvaras i avsnitt Programprocessen
g)	<p>Varför skall dessa planer läggas ner</p> <p>1. Den gröna kilen går igenom hela detta område. 2. Planerna går emot kommunens utredningar om naturreservat. 3. Bussarna är fulla in till stan morgon och kväll. 4. Infartsparkeringarna är också fulla. 5. Skola, barnomsorg och vårdcentraler är fulla. 6. Vatten och avlopp är hårt ansträngt, vatten och avloppet läcker. 7. Ingarö skall inte bli ett nytt Fisksätra, Brunn skall inte bli en ny liten storstad. 8. Vi är en skärgårdskommun som värnar om miljön och naturen, vi som bor här har valt att bo här för att det är just nära till naturen och den vackra miljön. 9. Våra vägar är inte byggda för så många fler bilar. Man kommer knappt ut på Eknäsvägen. 10. Vägen är inte byggd för att hantera en inflyttning av 3000 nya människor. 11. Trafikverket ser inte över vägarna förens tidigast 2030. Det innebär att vi inte kommer få en bättring av vägarna förens tidigast 2035.</p>	<p>1 och 2. Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.</p> <p>3 och 4. Besvaras i avsnitt Trafik.</p> <p>5. Planprogrammet framför förslag på nya områden för förskolor. Frågan gällande vårdcentraler hanteras av Regionen. Synpunkten skickas vidare till Regionen för kännedom. I arbetet med planprogrammet har en beräkning av behov av skolor och förskolor tagits fram utifrån befolkningsprognos 2019-2028.</p> <p>6. Vatten och avlopp byggs ut i takt med antalet hushåll som ansluts.</p> <p>7. Besvaras i avsnitt Centrumområde.</p> <p>8. Besvaras i avsnitten Centrumområde och Nacka-Värmdökilen.</p> <p>9, 10, 11. Besvaras i avsnitt Trafik</p>
h)	Vi vädjar nu till er att stoppa detta. Framför allt vänta och se vad som händer efter de byggnationer som redan byggs.	Besvaras i avsnitt Programprocessen.

i)	Vad har ändrats på ett år? Från naturreservat till att bygga 520 bostäder med höghus mitt i skogen.	Besvaras i avsnitt Programprocessen.
j)	Vi är inte emot utveckling av Ingarö. Men ön måste få växa med i kommunikation med oss medborgare.	Besvaras i avsnitt Centrumområde.
k)	Ni har inte gett oss Ingaröbor chansen att få tycka till om detta med samråd under sommar när alla är på semester.	Besvaras i avsnitt Programprocessen.
l)	Det finns andra ställen på ön som man kan bygga på som inte påverkar strövområden och gröna kilområden. Längs Eknäsvägen mitt emot spontanfältet eller ner mot kyrkan. Delar mot Lillängsdal eller bygg längsmed vägen in mot Gustavsberg.	Besvaras i avsnitt Centrumområde. Området längs Eknäsvägen ligger inom skyddsområde för vattentäkt. Området vid kyrkan är av riksintresse för kulturmiljö.
66. Fastighetsägare		
a)	Vi som bor längs Näsuddsvägen ifrågasätter och motsätter oss den föreslagna GC vägen: Näsuddsvägen är en samfällighetsväg, Brunns Fastighetsägarförening och ägs således EJ av kommunen.	Trafiksäkerheten på Näsuddsvägen behöver förbättras. Detta får utredas vidare i samverkan mellan kommun och vägförening.
b)	Vi vill inte ha mer trafik. Vi motsätter oss en breddning av vägen. Det skulle öka trafiken och hastigheten.	En ny GCM-väg innebär inte automatiskt att körbanan behöver breddas.
c)	Vi önskar inte en belyst GC väg. Utrymmet finns inte. GCM-vägen finns inte med i Gång- och cykelplan för Värmdö kommun.	En ny GCM-väg kan i vissa fall innebära att vägområdet behöver breddas in på privata fastigheter. Lokala GCM-vägar kan behövas utöver de GCM-stråk som pekas ut i Cykelplanen. Behovet av ev belysning får utredas vidare.
d)	Inte klokt att bygga GC vägen av följande orsaker och risker: dagvatten, miljö, ekologi, trafiksäkerhet, buller, störande belysning, ökade kostnader underhåll etc.	Dagvatten, trafiksäkerhet, kostnader mm utreds innan GCM-vägen kan byggas.
e)	Breddning och asfaltering av Näsuddsvägen skulle påverka dagvatten med isbildning, tilltäppta dagvatten rör, underhåll av gatan. Vägen påverkas redan av tung trafik från varv och nya fastigheter norr om Näsuddsvägen.	Dagvatten utreds alltid innan en större vägombyggnad.
f)	Område U3 och U4 påverkar också miljöfrågor, dagvatten, sanering, översvämning, ökat antal boende i området med belastning på VA-nät, Lokaltrafik, köbildning vägar etc.	Besvaras i avsnitt Utredningsområden. Område U3 och U4 påverkar bara trafiken på en kort sträcka av Näsuddsvägen. GCM-väg mm kan utredas och ev finansieras på den sträckan i ett särskilt planarbete för U3

		och U4.
g)	Buller under byggtid drabbar alla under lång tid med bygglaster och tunga transporter.	Buller under byggtiden påverkar allt stadsbyggande. Det hanteras som ett normalt tillsynsärende enligt miljöbalken.
h)	Vägarna är inte dimensionerade för ökad trafik. Vägnätet är sårbart och det är svårt att leda om Trafik vid en olycka.	Kommunen strävar efter att planlägga det lokala vägnätet så att omledning blir möjlig.
i)	Hur säkerställer kommunen att Trafikverkets vägar på Ingarö finansieras och tidsplaneras för ökad trafik.	Kommunen har en pågående dialog med Trafikverket om trafikbelastning, buller och underhåll. Det slutliga ansvaret för de större vägarna på Ingarö ligger på Trafikverket.
j)	Säkerhet och framkomligheten på våra vägar är redan idag ett problem och behöver utredas och ses över. Hur ser kommunen på ansvaret här?	Ansvaret för säkerhet och framkomlighet ligger på respektive väghållare.
k)	Hög belastning på Näsuddsvägen. Tung transporter till och från Ingarö Varv. Utred en avlastning av Näsuddsvägen med en ny väg mot Fågelvik. Hur har kommunen utrett andra möjliga väganslutningar?	Avlastning av Näsuddsvägen utreds i planarbetet för Näsudden-Ingarö varv.
l)	Har kommunen en dialog med Trafikförvaltningen om lokaltrafiken? Vi har idag trångt på bussarna till Slussen. Infartsparkeringen vid Näsuddsvägen nyttjas inte av pendlare. De flesta väljer infartsparkeringen Värmdö marknad med fler bussar i tätare trafik.	Besvaras i avsnitt Trafik.
m)	Vi vill värna om vår natur och fina omgivningar. Vi vill ha ett hållbart Ingarö.	Besvaras i avsnitt Centrumområde
72. Fastighetsägare		
a)	Idag är väg 222 redan hårt belastad och avtagsvägen till Ingarövägen är en ren katastrof, olyckor varje vecka. Varför finns ingen avtagsväg direkt från väg 222 till Ingarövägen?	Besvaras i avsnitt Trafik.
b)	Utfart från Lillängsdalsvägen. Det är redan idag svårt att komma ut till Ingarövägen vid högtrafik. Planerad exploatering ökar trafiken och olyckorna. Vad är planerat här?	Frågan tas upp på kommunens samordningsmöte med Trafikverket.
c)	Vad kommer det att kosta den enskilde fastighetsägaren vad avser vägavgifter?	Uttag av vägavgifter beslutas inom respektive vägförening.
d)	Vad kommer det att kosta den enskilde fastighetsägaren vad avser eventuella anslutningsavgifter VA?	Anslutning till kommunalt VA kostar i dagsläget ca 250 000 kr.
e)	Kommer Vägföreningarna att belastas ekonomiskt för kostnader som exploatörerna orsakar?	Nya exploateringar som påverkar vägföreningar i området regleras i avtal mellan vägförening och exploatör.
75. Fastighetsägare		
a)	När jag flyttade in på Ringvägen på Ingarö utlovade kommunen att skogen bakom ej skulle	Besvaras i avsnitt Programprocessen

	bebyggas, hur är det möjligt vända på kappan så här? Många känner sig förda bakom ljuset!	
b)	Exakt hur kan ni garantera att gröna kilen inte berörs! Rödlistade djur kommer utrotas. Skärgårdsmiljön sakta eroderas.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
c)	Lägenheter står tomma på Vargbacken och i Centrum stannade bygget av. Vad händer där?	Bostadsmarknaden och enskilda byggprojekt kan påverkas av variationer i byggkostnader eller efterfrågan. Enskilda och kommunala byggherrar försöker agera långsiktig och uthålligt även när marknaden förändras.
d)	Varför denna hetsiga expansion?	Besvaras i avsnitt Centrumområde.
e)	Struntar ni i vad ingaröborna säger?	Besvaras i avsnitt Programprocessen.
f)	Det finns ju inga vägar som håller ens för de boende på ön idag.	Besvaras i avsnitt Trafik.
76. Fastighetsägare		
a)	Byggande av 600-800 bostäder som berör gröna kilen och ekologiskt känsliga områden är olämpligt och oövertänt.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
b)	Område U3 och U4 ligger inom sekundärzon för grundvattenskydd.	Det är möjligt att bygga bostäder inom den sekundära skyddszonen. Detaljplanen kan styra vilka hänsyn som ska tas i byggskedet.
c)	Bygg inte bort vår unika skärgårdsnatur.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
d)	Problemen med infrastrukturen kommer att förvärras.	Besvaras i avsnitt Trafik.
e)	Förtätning av Brunn betyder utgifter för kommunen för skola, förskola och äldreboende.	Kommunen har redan i översiktsplanen tagit ställning för bostadsbyggande i Brunn. Investeringar i skola, förskola och äldreboende är en naturlig och förutsedd konsekvens av detta.
77. Fastighetsägare		
a)	Varför har ni ändrat er plan för Brunn 1:286? När jag frågade om det fanns några planer på den angränsande skogen svarade planchefen nej. I samband med en detaljplan för Brunn 1:330 m fl hade jag åter kontakt med kommunen och fick då bekräftat att skogen är del av en grön kil och skall inte bebyggas. Förra sommaren ringde min nya granne och frågade åter om det fanns några planer för skogen men fick samma svar som jag fått.	Besvaras i avsnitt Programprocessen.
b)	Har kommunens syn på värdet av naturen och den gröna kilen helt förändrats på 3 månader? När en entreprenör kommer med planer och pengar att bygga 524 bostäder i skogen säger kommunen prelimärt direkt ja.	Besvaras i avsnitt Programprocessen.

	I planutskottets möte finns inte en not om den gröna kilens värde, nu är det helt ok att skövla skogen och göra kilen för smal. Se Länsstyrelsens notering att kilen blir för smal, och Naturskyddsföreningens yttrande.	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
c)	Ingarös väg och bro klarar inte 1000 nya bilar.	Besvaras i avsnitt Trafik.
78. Fastighetsägare		
a)	Brunn 1:286. Kommunen redovisar felaktigt 400 bostäder. 120 bostäder mindre än exploatörens förslag.	Planbeskedet innebär ingen precisering av antalet bostäder inom detaljplanen. Det som redovisas i kommunens tjänsteskrivelse inför beslutet är det antal som sökanden visar i sin illustration.
b)	<p>Angående Nacka-Värmdökilen. Det är viktigt att förstå att den bruna zonen utanför gröna kilen är brun just därför att den befintliga bebyggelsen har en påverkan i form av buller och dylikt som strålar ut 100-150 m i gröna kilen. Den bruna zonen är därför en del av den gröna kilen. Det blir ju en liknande brun zon utanför det planerade bygget fast det kommer och bli ännu bredare.</p> <p>Skulle man förverkliga byggplanerna på 1:286 skulle man skapa återigen en störd, icke-grön zon.</p> <p>Den gröna kilen skulle därigenom bli mycket smalare än den 400 m som Länsstyrelsen varnar för i sitt yttrande.</p> <p>Det är glädjande att kommunen planerar att skydda området som naturreservat, men då måste det behålla sin funktionalitet som grön kil.</p>	Besvaras i avsnitt Nacka-Värmdökilen.
79. Boende		
	Vill påvisa hur trafiken ser ut varje morgon kl 8 vid Lemshaga med kö och den farliga ansträngda trafiksituationen. Att ha i åtanke vid beslut angående större byggplaner på Ingarö med 500 bostäder i Brunnområdet. Kan innebära minst 500 bilar ytterligare på den smala vägen.	Besvaras i avsnitt Trafik.

Granskningshandling
Samrådsredogörelse
Dnr: 2018KS/0745
Sida 41 (40)

Fredrik Cavallin
Planchef

Sten Hammar/Julia Karlsson
Planarkitekt/Projektledare

VÄRMDÖ KOMMUN